

Professorsinstallation

LUNDS UNIVERSITET | UNIVERSITETSAULAN | 18 OKTOBER 2024 KL 16.00

Denna broschyr kan beställas från sektionen Kommunikation,
tel 046-222 70 10, **e-post** info@kommunikation.lu.se. Broschyren finns även på
www.lu.se/om-universitetet/lakademiska-hogtider/professorsinstallationer

Produktion Akademiintendenturen och Media-Tryck, Lunds universitet

Foto Kennet Ruona

ISBN 978-91-8104-237-5 (tryck)

ISBN 978-91-8104-238-2 (pdf)

Tryck Media-Tryck, Lunds universitet, oktober 2024, 800 ex.

Papper Scandia 2000 White 150 gr

Media-Tryck är ett svanenmärkt tryckeri. Läs mer om vårt miljöarbete på www.mediatryck.lu.se

MADE IN SWEDEN

Förord

Varmt välkomna till Lunds universitets högtidliga professorsinstallation.

Professorsinstallationen är en av universitetets årligen återkommande högtider. Den är viktig, därför att ni nyblivna professorer är viktiga.

En professur är universitetets högsta akademiska tjänst. Vad ni utträttar är intressant, inte bara för er själva och era ämnen utan för samhällets tilltro till universitetet och därmed hur framtidens medarbetare vid universitetet kommer att betraktas och bemötas.

Vi är vår tids bärare och uttolkare av en av de mest långlivade institutionerna i våra samhällen. Universitetet som de institutioner vi känner dem idag uppstod på 1100-talet – Bologna och Paris är de mest omtalade – men föregångare finns i Platons akademi i Aten, universitetet i Gundishapur i Persien, Konstantinopel och Al-Azharuniversitetet i Egypten för att nämna några. Det är ingen överdrift att säga att vi som idag verkar här vid Lunds universitet traderar en tusenårig tradition. Den traditionen och den rollen i samhället står och faller med att vi uppfattas som trovärdiga och sanningssökande.

Sanning är inte en enkel sak – vi strävar efter den, men så snart vi tror att vi har ett fast tag om den lär vi oss något nytt som gör att den glider oss ur greppet.

Vetenskapliga sanningar ska kunna ändras och gör det inte sällan. Ändå går det inte att hävda att vetenskaplig sanning är något relativt och fritt förhandlingsbart. Det finns vedertagna principer för hur vetenskapliga resonemang ska

föras och för den underbyggnad som krävs för att bevisa sin tes. Det finns också ett krav att en vetenskaplig sanning inte bara ska vara min egen sanning – andra ska också kunna ta till sig resultaten och självständigt kunna värdera dem. Det är skillnad på åsiktsbildning och vetenskaplig kunskapsbildning.

Men det vi gör måste också väcka intresse. Om inte hos alla, så gärna hos dem som leder utvecklingen, må de vara vetenskapare eller ha andra roller i samhället. Vad god konst, vetenskap och utbildning är besvaras inte enkelt med en algoritm – det är en i grunden kvalitativ bedömning. För att inte fastna i svindelframkallande interna diskussioner om vad kvalitet i vår verksamhet är, är vi ibland ändå hjälpta av att mäta tecken på framgång och jämföra oss med dem vi själva beundrar.

På många sätt går det bra för Lunds universitet just nu, kurvorna pekar åt rätt håll. Ett efterlängtat Nobelpris icke att förglömma, men en rörelse mot ökat internationellt genomslag märks på bred front. Det är ni och era studenter som åstadkommit det.

Begrunda det med stolthet! Men känn också ödmjukhet inför att det är ni som lägger grunden till den frihetsgrad, de möjligheter och det förtroende våra framtida kollegor kommer att åtnjuta. Sluta aldrig att spänna bågen för att utmana era kollegor, men främst er själva.

Jag och vi alla önskar er all framgång i ert eget sanningssökande – inte blott för er egen skull, men också för universitetets framtid.

Erik Renström
Rektor

Gemensam installation av

professorn i missionsvetenskap med ekumenik Ulrich Schmiedel	6	professorn i språkdidaktik, särskilt svenska Katarina Lundin	13
professorn i rättshistoria Martin Sunnqvist	7	professorn i utbildningsvetenskap med inriktning mot forskning om högre utbildning Katarina Mårtensson	14
professorn i öron-, näs- och halssjukdomar Lennart Greiff	8	professorn i medie- och kommunikationsvetenskap Helena Sandberg	15
professorn i bioinformatik med inriktning thoraxkirurgi Johan Nilsson	9	professorn i ekonomisk historia Jonas Helgertz	16
professorn i molekylär medicin, regeneration, transplantation och reparation i blodsystemet Filipe Pereira	10	professorn i företagsekonomi med inriktning organisation Daniel Hjorth	17
professorn i historia med inriktning mot internationell och global historia Lisa Hellman	11	professorn i företagsekonomi Dan Kärreman	18
professorn i utbildningsvetenskap med inriktning mot forskning om skola och lärarprofession Mona Holmqvist	12	professorn i företagsekonomi med inriktning organisation Sverre Spoelstra	19

professorn i naturgeografi Cecilia Akselsson	20	professorn i naturgeografi med inriktning mot teknisk GIS Ali Mansourian	27
professorn i geobiosfärvetenskap med inriktning mot den akvatiska kolcykeln, modellering och processer Martin Berggren	21	professorn i fysik med inriktning mot röntgenfysik Jesper Wallentin	28
professorn i numerisk analys och beräkningsteknik Philipp Birken	22	professorn i värmeöverföring Martin Andersson	29
professorn i evolutionsbiologi Charlie Cornwallis	23	professorn i energi- och byggnadsdesign Pieter de Wilde	30
professorn i astronomi David Hobbs	24	professorn i aerosolteknologi Jakob Löndahl	31
professorn i biologi Caroline Isaksson	25	professorn i materialfysik Maria Messing	32
professorn i matematikdidaktik Kristina Juter	26	professorn i fri konst Maj Hasager	33

Religioner i det offentliga livet

Jag är född 1985 i Dresden i Tyskland, där jag studerade teologi, sociologi och hermeneutik vid universiteten i Leipzig, Halle-Wittenberg, Glasgow och Stirling. Efter min doktorsexamen vid University of Oxford utsågs jag till lektor i systematisk teologi vid Ludwig-Maximilians-Universität München i Tyskland, där jag skrev min habilitationsavhandling. Efter München tillträdde jag en tjänst som universitetslektor i teologi, politik och etik vid University of Edinburgh i Skottland, där jag också var föreståndare för Centre for Theology and Public Issues. Jag utsågs till professor i missionsvetenskap med ekumenik i Lund 2024.

Både inom och utanför akademien har det antagits att religionernas betydelse minskar. Jag är intresserad av att problematisera detta antagande genom att undersöka de roller som religioner fortsätter att spela i det offentliga livet, ibland uttryckligen och ibland underförstått. Jag specialiserar mig inom politisk teologi. Inom detta fält undersöker jag vilka positiva och negativa effekter som traditionella teologiska terminologier och ämnen, såsom gudsbegreppet, kan ha på de etiska och politiska utmaningar som dagens samhällen står inför. Jag studerar särskilt mångfaldens betydelse för samhällen som präglas av migration och postmigration. Migrationen sätter etablerade antaganden om social sammanhållning i ett nytt ljus. Det för med sig både nya svårigheter och nya möjligheter vilka står i centrum för min forskning.

Jag ser på religion som något dynamiskt snarare än statiskt, något som levs i lokala och globala sammanhang. Metodologiskt kombinerar jag teologi med sociologi, antropologi och filosofi för att fånga hur religion praktiseras i människors dagliga liv. Denna kombination präglar mitt arbete inom "Faith-Based Refugee Relief in Europe: Connecting the Empirical and the Ethical", ett femårigt projekt som jag leder med finansiering av Europeiska forskningsrådet. Tillsammans med ett tvärvetenskapligt team av internationella forskare analyserar jag de insikter och idéer som judiska, kristna och muslimska trosbaserade flyktinghjälps-organisationer utvecklar i praktiken för att föra in dem i den etiska debatten om migration. Med utgångspunkt i min forskning arbetar jag också med trosbaserade organisationer som är aktiva i det offentliga rummet, till exempel A World of Neighbours, ett multireligiöst nätverk som engagerar sig i människor på flykt i Europa.

Rättsstatens opartiska domare

Domare avgör oenigheter i mål mellan parter. Dessa parter kan till exempel vara olika enskilda människor, företag, kommuner och staten. När en domare avgör en oenighet tillämpar hon eller han regler som kan ha utfärdats som föreskrifter eller ha växt fram genom tidigare rättsliga avgöranden i liknande fall.

Domaren ska bara beakta sakliga argument och inte ta ovidkommande hänsyn – domaren ska vara opartisk och neutral mellan parterna. Dessutom ska domaren vara oavhängig och inte låta sig påverkas av att domstolen är statlig i ett mål där staten är part. Domaren ska inte heller låta sig påverkas av opinionsyttringar eller kampanjer av olika slag.

Domarens yrkesroll med dess krav på ett opartiskt och oavhängigt sinnelag har växt fram under mycket lång tid. Dagens rättsstatstänkande med rätten till en rättvis rättegång inför en opartisk och oavhängig domstol har en del av sina rötter i den grekiska och romerska antiken, och yrkesrollen definierades mer i detalj under medeltiden. Yrkesrollen har vidareutvecklats sedan dess och är på detta sätt väl definierad men ändå inte okontroversiell – det finns även nu makthavare i olika länder som utmanar rättsstatens existens.

Mitt främsta forskningsintresse alltsedan jag skrev min avhandling har varit framväxten av domarnas yrkesroll. Då skrev jag om hur nordiska domare under 1800- och 1900-talen började skydda de rättigheter som fanns i respektive lands grundlag. Nu intresserar jag mig för framväxten av opartiskhets- och oavhängighetsidealen, inte minst genom domarnas ämbetseder. I det sammanhanget behövs tvärvetenskaplig samverkan, och jag har fått möjlighet att under detta läsår leda en Advanced Study Group på Pufendorf-institutet på temat "Eder och domstolar – från Forum till framtiden".

Jag föddes 1975 i Ängelholm och växte upp i Ljungby. Till Lund kom jag 1996 när jag påbörjade mina juridikstudier. Efter juristexamen 2001 tjänstgjorde jag i olika tingsrätter och i Hovrätten över Skåne och Blekinge, men jag var i olika omgångar tjänstledig för att vara doktorand i rättshistoria. Jag blev godkänd hovrättsassessor 2011 och disputerade 2014. Därefter var jag rådman i Malmö tingsrätt i drygt fem år innan jag 2020 kom tillbaka till fakulteten som universitetslektor. Jag utnämndes till professor i rättshistoria 2023 och är ordförande i fakultetens nämnd för forskarutbildningen.

Jag bor utanför Landskrona tillsammans med min fru Malin Sjöstrand och våra två barn, Axel och Franka.

Studier för nya behandlingsmöjligheter

Jag föddes och växte upp i Karlskrona. Min första placering efter läkar-examen från Lunds universitet 1987 var på Öron-, näs- och halskliniken i Lund, där jag också påbörjade doktorandstudier. Efter disputation 1991 och specialistexamen 1994 har jag efter en lärarik period som post-doktor i Brisbane arbetat som ÖNH-läkare vid Skånes universitets-sjukhus, knuten till Lunds universitet som docent 1996 och adjungerad professor 2017. Arbetet har omfattat klinisk verksamhet med chefsfunktioner, undervisning och forskning inom ämnesområdet öron-, näs- och halssjukdomar. Mitt kliniska arbete har varit fokuserat på patienter med huvud- och halscancer.

Min närmsta familj bor i Lund, Stockholm och Kalifornien.

Inom sjukdomsområdena allergi och cancer finns det – ur mitt öron-, näs- och halsperspektiv – ett behov av att förbättra diagnostik och behandling. Syftet med vår forskning är att underlätta situationen för patienter med allergisk rinit (hösnuva) respektive huvud- och halscancer. Målet är att studera sjukdomarna i detalj och att utnyttja kunskapen till att välja rätt behandling samt att identifiera och utvärdera ny behandling. För närvarande är vår forskning inriktad på studier av de antikroppar som orsakar respektive skyddar mot allergi: vi beskriver till exempel antikropps-repertoarer i relation till så kallad vaccination mot allergi. Utöver att vi ökar den grundläggande kunskapen inom området menar vi att man snart kan förutsäga om en vaccination mot allergi kommer att vara framgångsrik eller inte. Vidare är forskningen inriktad på studier av de celler i vårt immunförsvar som bland annat försöker motverka och bekämpa cancer: i sådana tumörer karakteriserar vi till exempel så kallade dendritcellers förekomst, spatiala utbredning, karakteristika och funktion. Utöver att vi även här bidrar med grundläggande observationer så menar vi att antigen-presenterande celler, särskilt dendritceller, utgör en behandlingsmöjlighet. Studierna bedrivs i samarbete med partners inom och utom Lunds universitet.

Från hopp till verklighet

Hjärttransplantation är mer än ett kirurgiskt ingrepp, det är en livräddande möjlighet för patienter med terminal hjärtsvikt. Ingreppet kombinerar avancerad medicinsk teknik med ett livslångt behov av medicinering, vilket ställer stora krav på patientens fysiska och psykiska uthållighet.

Trots medicinska framsteg kvarstår flera utmaningar, varav en är kronisk avstötning. Kontinuerlig immunologisk övervakning och behandling är avgörande för att upprätthålla patientens livskvalitet och långsiktiga överlevnad.

För att förhindra avstötning och säkerställa bra resultat efter en hjärttransplantation är det avgörande att det donerade hjärtat bevaras korrekt under transporten, att mottagare och donator matchas noggrant, att operationen utförs med precision och att de efterföljande kontrollerna och immunosuppressiva behandlingarna är effektiva. Min forskning fokuserar på att förstå de immunologiska utmaningarna för hjärttransplanterade patienter genom att analysera kliniska och genetiska riskfaktorer i dessa fyra stadier av organtransplantation.

Vi använder data från internationella och nationella kvalitetsregister och biobanker. För närvarande pågår även en randomiserad studie med en ny hjärtbevarande medicinteknisk enhet (HeartBox) utvecklad i Lund.

Genom att använda maskininlärningsmodeller (AI) strävar vi efter att bättre förstå de komplexa mekanismer och riskfaktorer som ligger bakom kronisk avstötning och hur de påverkas av bevaring och matchning av det donerade hjärtat. Målet är att förbättra riskstratifiering och utveckla nya diagnos- och behandlingsstrategier som i förlängningen kan förhindra eller fördröja utvecklingen av kronisk avstötning.

Jag hoppas att vår forskning genom nationella och internationella samarbeten kommer att öka antalet hjärttransplantationer och minska risken för kronisk avstötning.

Jag föddes 1967 i Kristianstad och växte upp i Österslöv vid Råbelövssjön. Efter gymnasiet, som ägnades åt segling förutom naturvetenskap, började jag studera teknisk fysik i Lund. Ganska snart insåg jag dock att mitt hjärta låg inom medicin, och 1993 tog jag min läkarexamen. Mitt intresse att förena matematik och medicin växte, och 2005 försvarade jag min avhandling om riskstratifiering vid hjärtkirurgi. Sedan dess har jag, vid sidan av mitt arbete som hjärtkirurg, lett en forskargrupp som använder AI och medicinteknik för att förbättra hjärttransplantationer. Jag blev docent 2010 och utsågs till professor 2023.

Idag bor jag i Lund med min fru Bodil och våra fyra fantastiska barn, Sofie, Hanna, David och Arvid.

Omprogrammering av cancerimmunterapi

Jag kommer från Portugal och flyttade till Imperial College i London för att doktorera inom cellulära omprogrammeringsmekanismer. Det ledde till postdoktorala studier om tillämpning av omprogrammering på hematopoies vid Icahn School of Medicine i New York. Efter det påbörjade jag min självständiga forskning vid universitetet i Coimbra i Portugal, där mitt fokus är en kombination av immunologi och cellulär omprogrammering. 2017 blev jag rekryterad som Wallenberg Fellow i molekylär medicin till Lunds universitet, där jag sedan blev professor 2022. Jag var även med och grundade Asgard Therapeutics, en spin-off från Lunds universitet som använder cellulär omprogrammering för immunterapi av cancer.

De många celltyperna som utgör vår kropp är normalt stabila och upprätthålls genom celledelning. Men genom cellulär omprogrammering kan en specifik celltyp omvandlas till en helt annan, med annan identitet och funktion. Möjligheten att kunna omprogrammera kroppens celler till valfri celltyp ger möjlighet till banbrytande terapier. Jag har fokuserat på att förstå hur celltypers identitet upprätthålls och förändras, särskilt i s.k. dendritiska celler, som är avgörande för att orkestrera immunsvaret. Min forskning vid Lunds universitet har visat att hudceller kan omprogrammeras till dendritiska celler, vilket möjliggör användningen av cellulär omprogrammering som immunterapi mot cancer.

Immunterapi mot cancer begränsas ofta av att cancercellerna gömmer sig för immunförsvaret och därmed undviker eliminering. Mitt tillvägagångssätt var att tvinga cancerceller att bekämpa sig själva genom att omprogrammera dem till dendritiska celler. Hos möss framkallade sådan omprogrammering av cancer-till-immunceller en tillbakagång av tumörer, förbättrad överlevnad och ett immunologiskt minne som bibehöll ett tumörfritt tillstånd. Detta tillvägagångssätt har stor potential att effektivisera dagens immunoterapi och erbjuda hopp till patienter som inte svarar på hittills tillgängliga behandlingar.

Jag samarbetar med nationella och internationella forskare samt företag, där Asgard Therapeutics, som jag är medgrundare till, har målet att ta omprogrammering av immunceller till klinisk verksamhet. Jag är fast besluten att initiera kliniska prövningar så att cancerpatienter kan få tillgång till denna behandling. Samtidigt fortsätter vi att fördjupa vår förståelse av cellulär omprogrammering för att vidareutveckla nya omprogrammeringsbaserade immunterapier, inte bara mot cancer utan även mot andra sjukdomar.

När och hur blev världen global?

Mitt forskningsområde är globalhistoria. Det betyder, tyvärr, inte att jag kan allt om allt. I stället utforskar jag hur världen kom att hänga samman: vilka kopplingar har funnits mellan regioner? Hur fungerade de kopplingarna? Vilka effekter fick de? I vissa fall har långväga kontakter lett till teknisk, ekonomisk och språklig utveckling, ibland till ekologiska katastrofer och militärt våld – men oftast har dessa processer hängt samman. Min forskning fokuserar ofta på Öst- och Centralasien och dess kontakter med andra delar av världen. Jag intresserar mig för människors vardag och mellanmänniska relationer, men just saker som setts som självklara kräver breda studier av ett områdes ekonomi, seder, litteratur, vetenskap, och religion.

Jag är speciellt intresserad av tiden 1500–1800, dels för att den erbjuder riktigt bra källor, som låter oss komma enskilda personer alldeles inpå huden, dels för att den tiden är så avlägsen att det faktiskt är en helt annan värld med andra normer som träder fram. Det är till exempel en tid där den europeiska dominansen på intet sätt var världsvid, eller självklar, något jag återkommande lyfter fram i min forskning. Där fungerar Sverige och svenskar ofta som ett bra exempel. Jag har bland annat studerat ostindiefararnas vardag i Kina, genusrelationer i internationella hamnar i Japan och karolinska fångar i Ryssland och Centralasien. Jag har också två större samarbetsprojekt, i ett studerar vi hur utomeuropeiska seder har påverkat modern diplomati, i det andra fokuserar vi på avstånd i stället för på kopplingar, och jämför känslan av att skiljas från sina nära och kära i Japan, Korea, Skandinavien och England. Jag ser nu fram emot att placera Lund i världen, och världen i Lund.

Jag föddes 1984 i Uddevalla. Efter allmänna humanistiska och språkliga studier i Stockholm och Kyoto tog jag en magisterexamen i historia vid Uppsala universitet. Efter forskarutbildningsstudier i Stockholm, Macao och Oxford bedrev jag postdoktorsstudier vid Tokyos universitet, följt av några år vid Freie Universität Berlin, innan jag blev forskningsledare för gruppen *Coerced Circulation of Knowledge* vid Bonn Centre for Dependency and Slavery Studies. Idag är jag *Pro Futura Scientia XV Fellow*, leder NordGlob (ett nätverk för nordisk globalhistoria) och forskningsmiljön *Moved Apart* bekostad av Vetenskapsrådet. 2024 fick jag en tjänst som professor i globalhistoria, och jag bor med min familj på Djingis Khan i Lund.

Lärande och undervisning i en föränderlig värld

Jag är född 1961 i Lund och har växt upp i Sjöbo. Efter gymnasieutbildning i Ystad studerade jag pedagogik, psykologi och sociologi i Lund fram till kandidatexamen 1987 och examinerades som mellanstadielärare/ämneslärare i kemi och biologi 1986. 1987. då jag också arbetade som lärare i grundskolan, antogs jag till forskarutbildning i Lund. Vid disputationen 1995 lade jag fram en avhandling om lärande och autism. Mina anställningar har varit vid Högskolan Kristianstad fram till 2010, Göteborgs universitet fram till 2016, och Malmö universitet fram till 2023, då jag tillträdde professuren i utbildningsvetenskap i Lund.

Jag är sambo med Peter, har tre barn (Linda, Monique och Marco) och två barnbarn (Hild och Tekla).

Mitt intresse för lärandets betingelser och hur vi kan bidra till att utveckla andras lärande genom utbildning har genomsyrat min forskning under alla år. Lärande är en förmåga som är helt nödvändigt för vår överlevnad, och vi behöver ständigt skapa goda lärbetingelser för att lära oss att hantera nya utmaningar i den värld vi lever i. Mina studier har fokus på lärande i olika ämneskontexter, åldersgrupper och hos individer med och utan funktionsnedsättning. I studier av lärande för personer med funktionsnedsättning är det främst grupper med ADHD, autism och dyslexi som jag har fokuserat på. Detta inleddes med min avhandling, där resultaten visade att elever med autism visade tecken på att ha svårigheter att integrera sina sensoriska intryck, vilket sedan 2014 också är ett diagnoskriterium. I jakten på generella betingelser och kognitiva förutsättningar som påverkar mänskligt lärande spänner studierna från små barns lärande i förskolan till lärande för lärare i högre utbildning. Resultaten har använts i flera projekt tillsammans med verksamma lärare och elever, i syfte att utveckla undervisning som ska bidra till bättre lärandemöjligheter för barn, elever, studenter och yrkesverksamma. Jag är för närvarande involverad i två externfinansierade projekt. I ett av dem studerar vi barns tidiga antalsuppfattning, som är en viktig förmåga för senare matematikutveckling. I projektet används bland annat ögonrörelsemätning för att studera vad eleverna fokuserar på när de ska definiera antal, samt hur denna information kan användas för att förstå elevernas kognitiva förutsättningar och bidra till att utveckla undervisningen. I det andra projektet är fokus på universitetslärares professionsutveckling i Bhutan, där undervisning inom högre utbildning ska reformeras de kommande tre åren.

Elevers rätt till ett bärkraftigt skriftspråk

Skrivande blir alltmer centralt i samtliga skolämnen. Det gör att språk- och skrivdidaktiska frågor blir väldigt viktiga för skolans demokratiuppdrag: skolan måste kompensera för elevernas olika förutsättningar och ge alla samma möjlighet att utveckla ett bärkraftigt skriftspråk. Trots ofta stora lärarinsatser är likvärdighet för alla elever i den svenska skolan inte enkelt att uppnå när klassrummen blir alltmer språkligt, kulturellt och socialt heterogena.

Min utgångspunkt i arbetet med språkdidaktiska frågor är just likvärdighetsperspektivet. Det innebär att såväl svagare som starkare elever ska få hjälp att utveckla sitt skriftspråk. En central del av språket utgörs av ämnesspråket, det vill säga ord och begrepp som eleverna behöver lära sig för att kunna fördjupa sina kunskaper i olika ämnen. Men ett välutvecklat språk inkluderar också felfria och effektiva sätt att organisera innehållet i meningar, liksom förmågan att uttrycka logiska samband mellan och inom meningar. För att uppnå ett fullgott ämnesspråk behöver eleverna alltså även lära sig att använda begrepp korrekt, att strukturera information på olika nivåer och att kombinera meningar på olika sätt. Eleverna behöver hjälp i alla delar av denna lärprocess.

I ett sådant språkutvecklande arbete behöver lärarna redskap som fungerar för alla elever, oavsett deras språkliga nivå. I mina forskningsbaserade läromedel introduceras det gemensamma satsschemat, som grafiskt och konkret illustrerar vad som händer när en mening och en text utvecklas. På så sätt kan eleverna "se" att något faktiskt händer med deras texter och samtidigt lära sig hur meningar kan byggas upp. Detta är utgångspunkten i stora delar av såväl min forskning som mitt pedagogiska utvecklingsarbete.

Jag föddes i Örebro 1973 och bodde 1976–1992 i Växjö, min hemstad. Efter studenten 1992 flyttade jag till Lund. Jag har en magisterexamen i latin och svenska från Lunds universitet (1996) och en ämneslärarexamen från Malmö högskola (1997). Min doktorsexamen från Lunds universitet (2003) är i ämnet nordiska språk, och 2009 befordrades jag till docent i samma ämne. Under åren 2020–2022 var jag gästforskare i idrottsvetenskap vid Linnéuniversitetet. Den 1 februari 2023 utnämndes jag till professor i språkdidaktik, särskilt svenska – på dagen tjugo år efter min disputation.

Jag bor i Lund och är mamma till Gustav, Björn och Liv. Sedan många år tillbaka är jag träningsinstruktör på Gerdahallen.

Hur utvecklas utbildning vid ett universitet?

Jag föddes i Lund 1967 och har alltid bott i Skåne. Min grundexamen 1992 är i logopedi vid Lunds universitet. 1999 skiftade jag bana till att arbeta med högskolepedagogisk utveckling, och 2014 disputerade jag i ämnet. 2016 anställdes jag vid Institutionen för utbildningsvetenskap, och sedan januari 2024 innehar jag en professur med inriktning mot högre utbildning, den första av sitt slag i Lund. Jag är ledamot i institutionsstyrelsen och har varit studierektor för forskarutbildning. Jag handleder doktorander och undervisar i högskolepedagogiska kurser för undervisande personal och pedagogiska ledare vid Lunds universitet.

Jag är gift med Mats och har tre vuxna barn: Viktor, Edvin och Alva. Vi håller alla på med fridykning.

Mitt intresse för högskolepedagogisk utveckling, alltså utveckling och förbättring av undervisning och utbildning vid universitetet, väcktes redan när jag var student. Lärarna på logopedutbildningen införde en ny undervisningsmetod, Problembaserat Lärande, och vi studenter blev engagerade i diskussioner om lärande och undervisning. Mitt arbete med pedagogisk utveckling, såväl inom Lunds universitet som nationellt och internationellt, har i samma anda handlat om att främja samtal om och engagemang i hur undervisning och utbildning kan utformas för att stödja lärande. Min forskning fokuserar på sådana processer, hur och med vem samtalar universitetslärare om sin undervisning? Hur kan lärare på ett systematiskt och underbyggt sätt lära sig mer om sin egen undervisning och sina studenters lärande så att de, och deras kollegor, kan utveckla utbildningen? Hur påverkas de av sina kollegor och det organisatoriska sammanhang som undervisningen bedrivs i? Hur kan ledare på olika nivåer i en akademisk organisation påverka och stödja utveckling av undervisningen, samtidigt som lärarna och de olika ämnena och programmen har frihet att själva utforma utbildningen?

Min forskning har fått stor internationell uppmärksamhet inom fältet högskolepedagogisk utveckling (internationellt kallat *academic development*). Två bidrag kan framför allt lyftas fram här, dels utforskandet av universitetslärares *signifikanta nätverk*, dvs den grupp av betrodda personer som lärare informellt samtalar med om sin undervisning, dels kartläggningen av olika akademiska *mikrokulturer*, dvs de kollegiala sammanhang där universitetslärare verkar och påverkas i sin egen professionella utveckling som lärare.

Medierad hälsa från vagga till grav

Aldrig har kunskap om medier och kommunikation varit viktigare eller mer efterfrågad än idag. Aldrig har heller medieteknologin varit så inbäddad i våra liv att det knappt går att dra gränser mellan det digitala algoritmstyrda landskapet "på nätet" och det som sker utanför.

Medie- och kommunikationsvetenskap är det dynamiska utbildningsämne och forskningsfält som tar sig an dessa ting. Vi undersöker medieproducenter och plattformar för att blottlägga maktförhållanden och inflytande på människor, institutioner och samhälle. Vi ställer frågor om innehållets egenskaper, om journalistik och opinionsbildning, memes och TikTok-konton. Vi är intresserade av medierna som kulturskapare och frågar oss hur de används, vad de betyder för individer och grupper i olika delar av vardagen, för mobilisering, identitets- och gemenskapande.

Min forskning handlar om mediernas betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Jag intresserar mig för hälsobudskap och hur människor tolkar och använder dessa, liksom hur individer använder digital teknologi i sin vardag.

I HAIDI-projektet undersöker vi äldres (75+) användning av digital teknologi, deras känsla av inkludering och delaktighet samt tillgång till hälsa. Vi undersöker även hälsoprofessionellas erfarenheter av digital teknologi i mötet med de äldre, med avsikten att stärka professioner och äldre medborgare i det digitala samhället.

En annan del av min forskning handlar om hur yngre barn (0–3 år) använder digitala medier. Forskningen visar på både positiva aspekter av medieanvändning och på utmaningar som föräldrar möter i att hantera digitala medier i vardagen. På så vis bidrar jag med nyanserad och fördjupad kunskap i aktuella samhällsrelevanta frågor om barn och skärmtid samt om äldre och digital hälsa.

Jag föddes 1969 och är uppvuxen i Hässleholm. Efter studier i humaniora och samhällsvetenskap i Montpellier och i Lund disputerade jag i medie- och kommunikationsvetenskap 2004, vid Sociologiska institutionen. Som postdoktor var jag gästforskare i Amsterdam (ASCoR) och i Baltimore (JHU). Jag ledde forskargruppen CAI@LU 2009–2017, och utsågs till docent 2011 samt var verksam i Sveriges unga akademi 2012–2017. År 2019 blev jag professor i Halmstad, och 2023 utnämndes jag till professor i Lund. Här leder jag flera projekt om digitala medier och vardagsliv.

Jag bor i Lund och i Bohuslän med min man Magnus. Vi har tre döttrar, Elin, Lovisa och Nora samt en norsk skogs katt, Steinar.

Ojämlighet ur ett livscykelperspektiv

Jag är född 1980 och uppvuxen i Lund. Efter studier vid Lunds universitet inom ekonomi och samhällsvetenskap disputerade jag 2010 i ekonomisk historia med inriktning ekonomisk demografi på en avhandling om utrikes föddas arbetsmarknadsintegration i Sverige i modern tid. Min tid som postdoktor tillbringades delvis vid Stockholms universitet. År 2016 flyttade jag till University of Minnesota, och under mina år i USA byggde jag upp ett tvärvetenskapligt nätverk av samarbetspartners från olika amerikanska universitet. Jag återvände till Lund 2022 som lektor i ekonomisk historia och befordrades till professor i april 2024.

Jag bor i Malmö med min fru och styvdotter.

Nyfikenheten och glädjen i att med hjälp av empiriska data kunna besvara relevanta forskningsfrågor har varit min starkaste drivkraft. En röd tråd i min forskning har varit att förklara socioekonomiska och hälsomässiga ojämlikheter med hjälp av individdata med fokus på Skandinavien och USA, såväl i nutid som historiskt. En viktig del har varit att bygga upp forskningsdata, allt ifrån mindre projekt, där historiska publikationer digitaliserats för att studera hälsoeffekterna av den initiala utbyggnaden av vatten- och avloppsnätet i Sverige, till storskaliga datainfrastrukturprojekt. Jag har lett arbetet med att utveckla maskininlärningsmetoder för att skapa longitudinella individdata genom länkning av historiskt källmaterial, såsom folkräkningar och dödsregister, vilket har resulterat i att över 300 miljoner unika individer kan följas över tid i USA någon gång mellan 1850-1950. Dessa data utgör en ovärderlig resurs för forskarsamhället och har legat till grund för mina egna studier om till exempel hur livslängden påverkas av humankapitalinvesteringar samt för exponering för olika hälsochocker under fosterstadiet.

Den största delen av forskningen har dock baserats på analys av svenska registerdata för perioden från tidigt 1800-tal fram till idag. Det har dels handlat om att bättre förstå mekanismerna bakom överföringen av socioekonomisk status över flera generationer, dels om framväxten av den socioekonomiska ojämlikhet i vuxendödlighet som existerar i samtliga välfärdssamhällen idag. Till exempel har denna forskning visat att detta i Sverige är ett förhållandevis nytt fenomen, i kontrast till den teoretiska modell som dominerar inom forskningsområdet. Detta är ett av flera exempel på att våra svenska registerdata ger unika möjligheter att ur ett livscykelperspektiv empiriskt testa frågeställningar som flyttar forskningsfronten framåt.

Hur organisatorisk kreativitet blir till

Min forskning är inriktad på områdena organisatorisk kreativitet, förutsättningarna för lärande inom innovation och entreprenörskap, filosofi och management samt estetik och företagandets kreativitet. Jag finner det spännande att undersöka problem som uppstår när något nytt skall bli till i organisationer där "det redan organiserade" dominerar. Den "dominerande normaliteten" i organisationer kan beskrivas som management. Management som styrform, som filosofi, som en speciell version av ekonomisk rationalitet, som psykologisk teori om motivation och som ett slags garanti för effektiv resursanvändning är således intressant att analysera. En grundläggande historisk och filosofisk analys av management krävs för att förstå hur man förändrar organisationer eller hur något nytt blir till genom organisatorisk kreativitet. Förutsättningarna för tillkomsten av det nya (t.ex. innovation) i en organisation och i en organiserad värld behöver problematiseras och analyseras med hjälp av flera kunskapstraditioner och discipliner. Det är ur "mellanrummen", de "glesbefolkade" områdena emellan etablerade kunskapstraditioner, som de nya frågorna såväl som de nya idéerna frodas. Kreativitet, både inom forskningen och inom vardagens arbete i organisationer, gynnas således av heterogenitet. Heterogenitet innebär fler mellanrum och således fler möjligheter till nya frågor och nya idéer. Min forskning tillämpas inom organisationers arbete för innovation och entreprenörskap samt inom samhälleligt stöd för detta, t.ex. inkubatorer och ekosystem för entreprenörskap och innovation, men också inom utbildning för organisatorisk kreativitet/innovation. Mer behöver göras, varför jag nu etablerar ett center för Aesthetics and Business Creativity (ABC) vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

Jag föddes 1969 i Jönköping, tog min grundexamen i Växjö och bedrev doktorandstudier i Lund med disputationen i Växjö. En professur vid Copenhagen Business School (CBS) år 2006 föregicks av docenturer vid Växjö universitet och Malmö högskola. Under 2018–2019 var jag gästprofessor vid Université Paris-Dauphine och därefter professor på deltid vid Nottingham Business School. Vid CBS har jag bl.a. varit forskningsledare och Academic Director för den strategiska plattformen inom entreprenörskap. För UKÄ i Sverige har jag varit expert och granskat kvaliteten på företags ekonomi inom högre utbildning och gjort liknande insatser internationellt. I flera år har jag verkat som expert åt svenska Riksbankens Jubileumsfond.

Kritiska perspektiv på kunskapsföretag

Jag föddes 1965 i Göteborg, tog min grundexamen på ekonomlinjen 1990 och min doktorsexamen 1996, båda vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Sedan 1999 är jag verksam vid Lunds universitet, där jag blev lektor 2002 och docent 2004. Jag blev professor vid Copenhagen Business School 2009, och professor (deltid) vid Royal Holloway, University of London 2013. Vid Lunds universitet är jag är medgrundare till LUMOS, forskningsgruppen i management och organisationsteori vid företagsekonomiska institutionen, och jag har kontinuerligt haft forskningsprojekt förlagda hit. Jag blev professor i företagsekonomi vid Lunds universitet 2023.

Min forskning handlar om att förstå vad som händer när företagande har kunskap som så kallad kritisk resurs. Längre tog man för givet att det finns två kritiska resurser för företagande: kapital och arbete. Kapital är grovt sett maskiner medan arbete är exakt vad det låter som. Under de senaste decennierna har kunskap tillkommit som kritisk resurs. Idén är att kunskap som är svår att utveckla och härma kan vara en grund för konkurrensfördelar och överlevnad för företagande.

Kunskap som kritisk resurs har visat sig vara en fruktbar idé som emellertid också har flera inbyggda problem. Ett problem är till exempel att allt kapital och arbete bygger på kunskap, så vad är egentligen skillnaden? Svaret på den frågan, vilket jag har bidragit till i min forskning, är att nyckeln ligger i att göra kunskapen esoterisk och svårtillgänglig. Detta öppnar för andra frågor, som till exempel hur detta går till och om det egentligen är moraliskt och politiskt försvarbart.

Det leder till ett annat viktigt område för min forskning: kritiska managementstudier, eller CMS som den engelska förkortningen lyder. CMS utgår från att företagande sker inom ramen för maktutövande, och att eliters – företagsledares eller experters – tolkningsföreträde inte kan accepteras utan kritisk granskning. CMS har också ett intresse för att påtala orättvisor och oöverbäddade ojämlikheter.

Skärningspunkten mellan CMS och kunskap som kritisk resurs för företagande ligger i att ställa frågor om hur kunskap för företagande skapas, utvecklas och förvaltas på ett sätt som leder till ett bättre samhälle. Det betyder inte bara fler innovationer och mer effektiva företag, utan också ett behov av att peka på när företagande, innovationer och effektivitet leder fel: till mer ofrihet, mer ovärdighet och mer orättvisa.

Om ledarskapets framtid och digitalisering

I min forskning kombinerar jag ett filosofiskt intresse för organisationer och organisatoriska problem med sociologiska studier av arbete. Jag är särskilt intresserad av att ifrågasätta hur vi vanligtvis tänker om organisationer och deras problem. Med min forskning vill jag även bidra till annorlunda sätt att tänka om organisationer. Min bakgrund i filosofi har lett mig till att utforska olika ämnen inom organisationer, inklusive forskning om lek och spelifiering (användandet av spelelement i olika verksamheter), akademiskt arbete och, framför allt, ledarskap.

Genom hela min karriär har jag lagt stor vikt vid etik och moral inom ledarskap och har ofta kritiserat traditionella uppfattningar om vad det innebär att vara en "bra" ledare. Jag har försökt visa att vår moderna förståelse av ledarskap fortfarande påverkas av idén om karismatiska ledare, även om idén om karismatiskt ledarskap inte är lika populär som den var förr. Mitt arbete är särskilt intressant för dem som vill tänka kritiskt kring vad ledarskap betyder och hur det fungerar i organisationer, och jag uppmuntrar läsare att ifrågasätta sina antaganden och överväga nya perspektiv på ledarskap.

På senare tid har min forskning fokuserat på hur digitalisering och algoritmer förändrar ledarskap och organisationer. Jag är då särskilt intresserad av algoritmiskt ledarskap, där arbetsuppgifter som arbetsledning, övervakning och rekrytering alltmer har kommit att hanteras av algoritmer snarare än av människor. Jag undersöker hur denna typ av ledarskap påverkar såväl anställda som organisationer, särskilt inom kunskapsarbete, och jag försöker även reflektera över hur framtidens arbetsliv kan komma att se ut i ljuset av digitalisering och automatisering.

Jag är född 1975 och växte upp i Nederländerna. Efter att ha studerat filosofi och management vid Radboud Universiteit i Nijmegen väcktes mitt intresse för filosofiska perspektiv på management och organisationer. Jag tog min doktorsexamen i management vid University of Leicester i Storbritannien 2006. Samma år flyttade jag till Lunds universitet, där jag blev docent 2013. Därefter arbetade jag som lärare och forskare både i Lund och vid Copenhagen Business School. 2024 blev jag professor i organisation vid Ekonomihögskolan i Lund.

Jag är gift med Anna och bor i Malmö med våra två söner.

Att hitta rätt väg i skogen

Jag föddes i Lund 1973, och tog examen i naturgeografi vid Lunds universitet 1997. Mitt examensarbete om skogsskador i Tjeckien och dess kopplingar till luftföroreningar ledde mig in på den skogliga banan. Mellan 1997 och 2008 arbetade jag på Skogsstyrelsen i Jönköping och vid IVL Svenska Miljöinstitutet i Aneboda och Göteborg, med avbrott för doktorandstudier i Lund. Jag disputerade i biogeokemi på Kemikum 2005. Hösten 2008 återvände jag till min heminstitution, Institutionen för naturgeografi och ekosystemvetenskap, där jag blev lektor 2013 och där jag nu leder tvärvetenskaplig skoglig forskning och verkar som studierektor för forskarutbildningen. Jag blev utsedd till professor i september 2023.

Skogen har många viktiga roller, bland annat som livsmiljö för växter och djur, för produktion av virke och pappersmassa samt som miljö för rekreation. Under de senaste decennierna har skogens betydelse för klimatet blivit allt viktigare att beakta, både genom dess förmåga att binda kol och dess bidrag till förnybar energi och långlivade produkter. Ibland kan man få intrycket från diskussioner och debatter att skogen kan tillgodose alla skogliga värden samtidigt, men i realiteten behövs kompromisser. För detta krävs kunskap om vad olika skogsbruksåtgärder leder till för olika värden, samt vilka instrument som gör det möjligt att genomföra åtgärderna.

Min forskning har länge fokuserat på hur mark- och vattenkvalitet – en viktig grund för bland annat biodiversitet, skogstillväxt och rekreation – påverkas av luftföroreningar, skogsbruk och klimatförändringen. Ett viktigt fokus har hela tiden varit att bidra med beslutsstöd till bland annat myndigheter. Under årens lopp har jag utvidgat min forskning till att belysa och hitta lösningar på konflikter mellan miljömål och andra samhällsmål i skogen, för att kunna bidra till att lösa de utmaningar som skogen står inför. I ett land som Sverige, där mycket skog är privatägd, är en utmaning att många beslut fattas på lokal nivå, medan till exempel vattenkvalitet och biodiversitet kräver ett landskapsperspektiv. Därför behövs tvärvetenskaplig forskning som kombinerar effektstudier med skogsägarperspektiv och styrmedel.

Jag leder för närvarande ett tvärvetenskapligt projekt som kombinerar skogsbruksmodellering med forskning inom biodiversitet, juridik och miljöpsykologi. Målet är att hitta lösningar som balanserar biodiversitet, rekreation, klimathänsyn och produktion, och som kan accepteras av skogsägare och olika intressegrupper.

Biogeokemiska kretslopp från land till hav

Min fascination för vatten uppstod redan under skolloven vid Vänern och på västkusten. Jag tog intryck av de miljöförändringar som akvatiska ekosystem påverkades av, såsom försurning, övergödning och lokalt krympande fiskbestånd. Intresset för vattenmiljöer blev en drivkraft genom utbildning och karriär.

Min forskning handlar om hur processer i vatten påverkas av den omgivande miljön på land, i synnerhet genom läckage av organiskt material. Generellt har de organiska halterna i nordliga sötvatten ökat som svar på klimatförändringar, markanvändning och historisk försurning. Man brukar populärt prata om "brunifiering" eftersom vattnet färgas brunt av humus från marken.

Väl i vattnet är det organiska materialet "reaktivt" i kontakt med solljus, mikroorganismer och partiklar, vilket förbrukar syre och skapar bakterietillväxt och växthusgaser. Traditionellt har reaktivitet hos organiskt material förklarats av dess kemiska sammansättning. Min forskning har dock bidragit till en ny förståelse av reaktivitet, där den fysikaliska miljö som materialet utsätts för under transporten från land till hav är minst lika viktig som dess inneboende kemiska egenskaper. Andra forskningsresultat är att betydande delar av bakterieplanktonens upptag av kol, kväve och fosfor har sitt ursprung i reaktivt organiskt material från land, samt att detta material inkorporeras i födovävarna via djurplankton.

Reaktiviteten hos organiskt material från land är därmed centralt för kolets, kvävet och fosforns kretslopp i sötvatten. Målet med min framtida forskning är att omsätta den kunskap som har byggts upp i modeller på bredare geografiska skalor, för ökad förståelse av hur mänskliga aktiviteter påverkar vattenkvalitet, växthusgasflöden samt livsbetingelser i kontinuumet av sötvatten mellan land och hav.

Jag är född 1981 i Åmål och uppväxt i Värmland, men vidareutbildades i norra Sverige, vid Mittuniversitetet (fil.mag. i biologi 2005) och Umeå universitet (fil.dr i naturgeografi 2010). Efter två års postdoktorala studier vid Université du Québec à Montréal i Kanada rekryterades jag till Lunds universitet som biträdande universitetslektor. Sedan 2012 leder jag forskargruppen akvatisk biogeokemi vid Institutionen för naturgeografi och ekosystemvetenskap. Jag befordrades till professor i september 2023 och är för närvarande ämnesföreträdare för naturgeografi och ekosystemvetenskap samt ledamot i fakultetens docenturnämnd.

Min hustru Sara, jag och våra tre tonårssöner bor i Hjärup.

Simuleringar för en hållbar värld

Jag föddes 1977 i Leonberg i södra Tyskland och växte upp i Hamburg. Där började jag också läsa matematik, fortsatte i Göttingen och slutade 2000 med en examen från Lund genom ett Erasmus-utbyte. Efter ytterligare vistelser i Aachen och Lübeck disputerade jag 2005 i Kassel med en avhandling om numeriska metoder för simulering av bränder i biltunnlar. Efter alla dessa flyttar var jag glad att kunna stanna i Kassel för min fortsatta forskarkarriär, men gjorde ändå flera längre forskningsvistelser i Stanford. 2013 blev jag lektor i numerisk analys och beräkningsteknik vid Matematikcentrum i Lund och befordrades till professor 2023.

Jag bor i Malmö med min fru Margit.

Min forskning handlar allmänt om att komma fram med nya och bättre algoritmer och analysera deras egenskaper matematiskt. Målet är att förbättra simuleringar av fluidflöden och deras interaktioner med omvärlden för att bidra till ett hållbart samhälle. Exempel är översvämningar, förnybart flygbränsle, kylning av datacenter eller klimat- och väderprognoser.

Som grund för sådana simuleringar ligger så kallade tidsberoende olineära partiella differentialekvationer. Tidsstegningen som används för att approximera dessa leder till ekvationssystem som kan ha hundratals miljoner obekanta. Det gäller att lösa dessa på ett effektivt parallellt sätt på stora datorkluster. Ett viktigt koncept är en iterativ lösare, som genom upprepning stegvis förbättrar ett antagande om lösningen av ekvationen. Vi är intresserade av att utveckla nya sådana lösare, som är skräddarsydda för en särskild typ av simulering, t.ex. interaktionen mellan hav och atmosfär. Intressanta matematiska frågor är då om man kan bevisa att iterationen närmar sig ekvationens lösning, om man kan kvantifiera förbättringen i varje steg eller avståndet till lösningen, och om processen tar hänsyn till fysikaliska aspekter av modellen, såsom masskonservering.

Min forskning är interdisciplinär, och det är viktigt att ha samarbete och utbyte med naturvetare och ingenjörer. Det ger både väldigt intressanta matematiska problemställningar och leder till att resultaten har större relevans. En annan viktig aspekt är att implementera våra metoder i mjukvara för att underlätta deras användning. Exempel är den tyska aerodynamikkoden TAU som används t.ex. för att designa Airbus-flygplan eller det källöppna paketet preCICE, som används för att lösa s.k. multifysikproblem.

Varför utvecklas komplext liv?

Livet på jorden har genomgått en rad större evolutionära förändringar då individer har gått samman för att bilda nya, mer komplexa, livsformer. Till exempel har encelliga organismer utvecklats till flercelliga organismer, och myror har gått från att vara solitära till att leva i samhällen. Men långt ifrån alla organismer har tagit detta steg, och många har förblivit encelliga ända sedan livet uppstod. Varför är det så?

Min forskning fokuserar på att förstå evolutionen av komplext liv och varför detta skett i fråga om vissa organismer men inte andra. Komplexa livsformer kan ha stora fördelar. Bakterier motstår antibiotika genom att bilda skyddande lager runt varandra, bladlöss kan leva enbart på socker tack vare tarmbakterier som levererar andra nödvändiga näringsämnen i utbyte mot skydd, och vissa fåglar kan överleva i öknar genom att hjälpa varandra hitta föda.

I dessa fall möjliggörs fördelar genom att individer arbetar tillsammans och specialiserar sig på olika uppgifter. Till exempel har vi och andra djur vissa celler specialiserade för att bekämpa sjukdomar och andra för att smälta mat och bearbeta information. Men för att specialisering ska utvecklas måste enskilda celler börja använda sina resurser till annat än att föra sina egna gener vidare. Det naturliga urvalet gynnar individer som effektivt sprider sina gener till nästa generation, och alltså är det ett mysterium att komplext liv någonsin har utvecklats.

För att förstå evolutionen av komplext liv använder jag metoder för att studera genuppsättningar och celler, ofta med hjälp av experimentell evolution. Vi hoppas kunna avslöja hur och varför komplexa livsformer utvecklats ända sedan livets uppkomst. Dessa insikter kan i sin tur hjälpa oss att förstå många andra fenomen, från uppkomst och utveckling av cancer till att förutsäga arters motståndskraft mot miljöförändringar.

Jag föddes 1978 och växte upp på en gård i Cotswolds i Storbritannien. Efter att ha arbetat för Canadian Wildlife Service i ett år studerade jag zoologi vid Sheffield University. Jag fortsatte i Sheffield och disputerade 2005 på en avhandling om evolution av parningsbeteende. Därefter var jag baserad vid Oxford University där jag forskade om samarbete i djursamhällen. Sedermera blev jag även studierektor för biologi där, vid Wadham College. Jag flyttade till Lund 2011 och blev universitetslektor 2015 efter att ha erhållit ett Wallenberg Academy Fellowship. I april 2024 befordrades jag till professor.

Jag bor utanför Lund med min fru Emily och våra två barn, Daisy och Finn.

Kartläggning av vår galax Vintergatan

Jag föddes 1970 i Irland. År 1995 doktorerade jag i beräkningsfysik vid Trinity College i Dublin. Jag har haft postdoktorala tjänster vid universitetet i Messina och i Wien. I nästan ett decennium har jag också arbetat inom den europeiska rymdindustrin. För närvarande är jag medlem i ESA:s Astronomy Working Group, jag är vice ordförande för Astrometry Commission för internationella astronomiska unionen och jag är huvudutredare för ett framtida rymdastronomiprojekt som heter GaiaNIR. År 2007 började jag på Lunds observatorium, och jag utnämndes till professor i astronomi i början av 2024.

Jag bor utanför Helsingborg med min fru Jean och vår son Solomon.

Vintergatan är en enorm struktur som innehåller flera hundra miljarder stjärnor, ett ännu större antal exoplaneter och ett stort antal andra exotiska objekt som t.ex. svarta hål. För att studera vår galax mäter vi stjärnornas positioner, avstånd och rörelser med mycket exakta vinkelmätningar från rymden. Jag är involverad i det mycket framgångsrika Gaia-projektet som drivs av ESA, den europeiska rymdorganisationen. Gaia kartlägger Vintergatan genom att mäta ungefär 2 miljarder stjärnor för att bestämma de dynamiska egenskaperna hos vår galax och samtidigt karakterisera stjärnornas astrofysiska egenskaper.

Gaia-projektet lanserades 2013 och har sedan dess påbörjat en revolution när det gäller förståelsen av Vintergatan. Mycket av arbetet som möjliggjorde detta enastående projekt påbörjades i Lund ett decennium tidigare, och jag hade en nyckelroll i att utveckla metoderna som användes för att bearbeta satellitdata till vetenskapliga resultat med en enorm vetenskaplig avkastning. Gaia producerar nu fler publikationer än till och med det berömda Hubble-teleskopet.

Gaia verkar bara vid optiska våglängder medan mycket av det galaktiska centrumet och spiralarmsregionerna är skymda av interstellärt damm. Jag har lett ett förslag till ESA om ett nytt rymdteleskop som fungerar i det nära infraröda området så att vi kan titta in i de dolda dammiga områdena i vår galax. Mycket av min nuvarande forskning är fokuserad på detta nya projektkoncept.

Jag är mycket stolt över att inspirera unga studenter till att utnyttja vetenskapsdata från Gaia, vilket är avgörande för att bilda en komplett bild av Vintergatans uppkomst och utveckling. Jag avser att fortsätta mitt ledarskap inom astrofysik och tillföra Fysiska institutionen strategiskt viktig astronomisk forskning inom världsledande rymdvetenskapliga projekt.

Staden som livsmiljö för våra vilda djur

Innan industrialiseringen bodde 90 procent av Sveriges befolkning på landet, idag är motsvarande siffra den del av befolkningen som lever i tätortsmiljö. Denna snabba expanderings av städer i Sverige och globalt har förändrat livsmiljön inte bara för oss utan även för vilda djur. Det är välkänt att den biologiska mångfalden minskar drastiskt med urbanisering, men det som har fascinerat mig är de djur som till synes verkar frodas i staden trots att de utsätts för höga halter av föroreningar och förändrade levnadsvillkor. Men kanske är det en synvilla, kanske lider även de vanligaste fågelarterna i tysthet? Och om så är fallet, vilken eller vilka av de olika stadsfaktorerna påverkar dem mest? För att studera detta har jag framför allt använt talgoxe som modellorganism, detta eftersom den är vanlig i både stads- och skogsmiljö och för att den gärna häckar i holkar, vilket gör att man kan följa en individ och dess ungar genom livet. För att ge några exempel på min forskning och för att återkomma till frågan om de lider i tysthet är svaret både ja och nej. Att växa upp i stadsmiljö är en utmaning, fågelungar har brist på mat och viktiga näringsämnen, dessutom åldras de snabbare vilket leder till att många dör inom det första året. Även om inte orsakssamband har fastställts är bristen på inhemska träd och de insekter som huserar där en tydlig bristvara, vilket leder till mindre mat för fågelungarna. Men överlever de det första året i staden så har de goda chanser till ett långt liv. Dessa överlevare skiljer sig genetiskt från skogstalgoxarna, vilket framför allt är tydligt i de gener som kan kopplas till kognition, något som verkar gynna överlevarna i staden. Framöver ligger stort fokus på att förstå hur sotpartiklar i stadsmiljön påverkar fåglar och humlor.

Jag föddes i Kalmar 1976 och växte upp på Öland, där mitt intresse för djur och natur började. Biologutbildningen genomfördes vid Göteborgs universitet och det var även här som jag disputerade 2007. Som doktorand fick jag upp ögonen för hur stadsmiljön kan påverka fåglar och hur viktigt det är med fysiologiska biomarkörer för att få en inblick i djurs välmående. För att fördjupa mig i fysiologi och evolutionsbiologi tillbringade jag min postdoktorstid vid universitetet i Groningen och fortsatte sedan till Oxford. 2012 flyttade jag till Lund som biträdande lektor, och i december 2023 blev jag professor.

Nu bor jag i Hofterup med min man Martin och våra två härliga barn Alva och Leon.

Lära för att undervisa matematik

Jag föddes i Helsingborg 1971. Efter en grundexamen i matematik vid Lunds universitet och kurser i pedagogik och didaktik vid Högskolan Kristianstad disputerade jag i matematik och lärande vid Luleå universitet 2006. Under mina drygt 25 år vid Högskolan Kristianstad, där jag blev professor i matematikdidaktik 2016, var jag bland annat ämnesföreläsare i matematik och programansvarig för lärarutbildningarna från förskoleklass till gymnasieskola. Jag har varit postdoktor vid Växjö universitet och gästforskare vid Lunds universitet, dit jag återvände senare som gästprofessor och slutligen professor i matematikdidaktik vid Matematikcentrum 2024.

Jag bor i Åhus tillsammans med min sambo.

Mitt forskningsområde handlar om undervisning och lärande i matematik. En matematiklärares huvuduppgift är att optimera förutsättningarna för de lärande att lära, och det innebär att läraren behöver veta de lärandes utgångspunkter och potentiella utmaningar. Ett av de bärande begreppen inom analysområdet i matematik är gränsvärden, som är ett erkänt svårbemästrat begrepp, och ämnet för min doktorsavhandling blev därför matematikstudenters uppfattningar av begreppet gränsvärde under den första terminen av matematikstudier.

Efter disputationen har jag bland annat studerat blivande matematiklärares begreppsuppfattningar i matematik samt deras syn på lärarprofessionen och elevers lärande både på grundskole- och gymnasienivå. Det har framkommit flera utmanade matematikområden för blivande lärare, liksom för andra studenter som läser matematik, vilket i många fall har resulterat i motsägelsefulla begreppsuppfattningar på individnivå. Detta kan leda till svårigheter, inte minst för lärarstudenter eftersom de ska förklara matematik i sina kommande yrken. Matematikläraryrket, på alla nivåer, ställer höga krav på lärarens egen förståelse och flexibilitet för att kunna möta elevers olika sätt att lära sig matematik. Resultaten av de olika studierna om studenters och elevers begreppsuppfattningar kan användas för att anpassa undervisning för att stötta studenters lärande i matematik på lärarutbildningar och andra matematiktunga utbildningar, till exempel för blivande fysiker och ingenjörer.

Matematik i andra sammanhang än matematiklektioner är ett annat område som intresserar mig, och jag har studerat matematik i fysikämnet på gymnasiet, både ur lärar- och ett blivande lärarperspektiv. Jag studerar även skönlitteratur som medel för att lära matematik och naturvetenskap.

GeoAI: En brygga för analys och beslutsfattande

Vi lever i ett rum-tid-kontinuum där varje fenomen är oskiljaktigt knutet till tid och rum. För att verkligen förstå vår värld är det avgörande att studera händelser och processer inom deras rumsliga och tidsmässiga sammanhang. Rumslig analys gör det möjligt att avkoda komplexiteten i vår omgivning, vare sig vi kartlägger t.ex. sjukdomsutbrott eller bedömer miljöförändringar. Geografiska informationssystem (GIS) är hörnstenen för sådana analyser. GIS möjliggör upptäckten av mönster, trender och relationer som inte är omedelbart uppenbara. Den stora potentialen hos GIS frigörs dock när den kombineras med avancerade AI-tekniker, vilket ger upphov till GeoAI – en kraftfull blandning av GIS och AI – som gör det möjligt att utföra avancerade analyser, upptäcka dolda mönster och lösa komplexa problem som traditionella modeller har svårt med.

Min forskning inriktas på både den tillämpade och tekniska sidan av GIS. På den tillämpade sidan fokuserar jag på att utnyttja GeoAI för att ta itu med viktiga frågor inom epidemiologi och hälsa, miljö och hållbarhet. Målet är att besvara verkliga frågor genom att tillämpa GeoAI-tekniker och därmed erbjuda mer exakta och tillämpbara insikter. På den tekniska sidan undersöker jag två primära områden. Dels strävar jag efter att förbättra maskininlärningsmodeller (ML) för att bättre hantera de unika egenskaperna hos rumsliga data, dels utforskar jag integrationen av generativ AI och stora språkmodeller (LLM) med GIS, och arbetar för att utveckla en AI-driven GIS som tillåter icke-expertter att utföra rumsliga analyser genom naturlig språklig interaktion. Ett sådant AI-aktiverat GIS skulle demokratisera tillgången till GIS och möjliggöra för breda grupper användare från olika discipliner att använda rumslig analys utan att behöva specialiserade kunskaper.

I augusti 2011 anställdes jag som universitetslektor vid Lunds universitet. Jag befordrades till docent 2013 och till professor 2023. Dessförinnan var jag i nästan fem år biträdande lektor vid det tekniska universitetet K.N. Toosi i Teheran. Jag har varit ledare för flera stora internationella och nationella projekt samt medlem i prestigefyllda internationella akademiska nätverk. Jag har också varit föreståndare för GIS-Centrum och koordinatör för masterprogrammet för GIS och fjärranalys vid Lunds universitet. Det har varit en lång resa, från hösten 1975 då jag föddes till idag då jag sitter som professor i geomatik (teknisk GIS) vid ett av världens topp 100-universitet här i Sverige.

Att se insidan av det allra minsta

Jag föddes 1975 i Norrköping. Efter gymnasiet påbörjade jag studier i teknisk fysik i Lund, med examen 1999. Därefter flyttade jag till Stockholm och arbetade på Telia med forskning, utveckling och projektledning. Jag återvände till Lund 2008 för att doktorera i fasta tillståndets fysik, och jag disputerade 2013 på en avhandling om solceller av nanotrådar. Därefter bytte jag både land och delvis vetenskaplig inriktning, och flyttade till Göttingen i Tyskland för en postdokortjänst inriktad på röntgenfysik. Efter två år kom jag åter till Lund, men nu till avdelningen för synkrotronljusfysik. Jag blev docent 2018 och professor 2024.

Jag bor i Lund med Verena och våra två barn Sonja och Eskil.

Våra ögon är fantastiska organ, men många gånger skulle vi vilja se vad som döljer sig under ytan på en arm eller en väska. Röntgenljus kan tränga in långt djupare än synligt ljus, och det har därför en unik förmåga att se insidan av människor och saker. Den första röntgenbilden skapade stor uppmärksamhet eftersom den visade skelettet i en levande människas hand.

I min forskning utvecklar jag röntgenmetoder för att undersöka de allra minsta objekten, som till exempel enstaka transistorer eller celler. En transistor är mer än en miljon gånger mindre än en hand, och för att kunna bygga ett röntgenmikroskop för så små objekt ställs stora krav. Först behövs en kraftfull röntgenkälla, som till exempel synkrotronen MAX IV i Lund. Sedan måste röntgenljuset fokuseras till en liten punkt där objektet placeras, vilket ger en stråle som är ungefär en miljard gånger mer intensiv än den som används på sjukhus. Vi behöver även snabba och högupplösta röntgendetektorer, och sist men inte minst krävs avancerade beräkningsmetoder för att analysera den enorma mängd data som produceras.

Drivkraften till att använda sådana röntgenmikroskop är ofta densamma som i sjukvården: möjligheten att undersöka ett objekt i sitt naturliga tillstånd. Vi kan undersöka en solcell när den genererar ström, en kristall som växer eller ett batteri som laddas. Min forskning utvecklar metoder för att kunna se ännu mindre saker och ännu snabbare processer än idag.

Vätgas – grön omställning och fred

Bränslecellen uppfanns redan 1838, det kommersiella genombrottet dröjde till 2008, den framtida potentialen är mycket lovande. I dag växer också potentialen för elektrolysörer eftersom vätgas är avgörande för den gröna omställningen.

Domedagsprofetior angående växthuseffektens betydelse för livet på jorden når oss via media allt oftare. Bränsleceller och elektrolysörer är mycket lovande för ett framtida miljövänligt och resurseffektivt samhälle. Hög energieffektivitet och inga utsläpp av koldioxid, kväveoxider eller hälsoskadliga partiklar är några av fördelarna. Ett minskat behov av importerad olja kan leda till ett minskat beroende av oberäkneliga oljestater och på sikt till en fredligare värld.

Bränslecellen är ingen ny uppfinning, idén härstammar alltså från år 1838 och kemisten Christian Friedrich Schönbein och fysikern William Robert Grove. Det dröjde dock fram till 1950-talet innan kompletta bränslecellssystem var konstruerade. Att utvecklingen var långsam till en början kan till stor del förklaras med tillgången till billig olja. Bränsleceller blev mer allmänt kända då de användes som kraftkälla i det amerikanska rymdprogrammet Apollo. Forskningen kring bränsleceller och elektrolysörer har ökat mycket under senare år på grund av ökade bränslepriser och diskussionen kring växthuseffektens påverkan på jordens klimat.

Den enklaste formen av en bränslecell bygger på att syre och väte reagerar med varandra och därigenom bildar vatten. Både en bränslecell och en elektrolysör är uppbyggda av en anod, en katod och en elektrolyt (membran). Anoden är förbunden med strömkällans positiva pol och katoden med dess negativa pol.

Min forskning har under senare tid fokuserat på vätgasproduktion i elektrolysörer och särskilt möjliga sektorskopplingar med tillhörande energisystem.

Jag är född en varm sommardag i Karlshamn 1982 och utvandrade till Lund för ingenjörstudier på Ekosystemteknik vid LTH 2001. Efter tre års studier och ett utlandsår med tyskstudier i Innsbruck engagerade jag mig de sista två studieåren i europeiskt studentsamarbete, där jag blev den ansvarige för Norden. Stannade kvar på LTH och blev doktorand i värmeöverföring 2007. År 2015 kunde jag kombinera arbete som biträdande lektor med fyra års halvtidsforskning på ett Marie Curie Fellowship i Jülich i Tyskland. I följd befordrades jag till professor i värmeöverföring vid LTH.

I samband med avhandlingsarbetet 2011 träffade jag min sambo Betty, och vi bor idag på Norra Fäladen i Lund och har barnen Jasmine 9 och Björn 7.

Analys av byggnaders prestanda

Jag är född 1971 i Wageningen i Nederländerna. Jag studerade vid Delfts tekniska universitet, där jag också doktorerade. Efter det var jag postdoktor vid Georgia Tech (USA) och arbetade med kommersiell forskning (TNO, Nederländerna) innan jag inledde en akademisk karriär 2005. Jag tillbringade nästan 20 år i Storbritannien och klättrade i graderna till ordinarie professor 2013. År 2023 anslöt jag mig till LTH som "Jubilee Professor", finansierad av Familjen Eliassons Stiftelse. Jag är vice ordförande för IBPSA, International Building Performance Association, och medlem av redaktionsrådet för fem stora vetenskapliga tidskrifter.

Jag är gift med Anke och far till två söner, Rick och Tom.

Byggnader utgör en stor utmaning i vår strävan att skapa en hållbar framtid. Tillsammans står byggnader för cirka 30–40 procent av den globala energianvändningen och de koldioxidutsläpp som följer av den. Byggnadsvetenskapen tillhandahåller en mängd kunskap för att förstå byggnaders termiska beteende och för att utforma byggnader som är mer effektiva. Byggnadsdesign är dock en komplex verksamhet som kräver att många motstridiga krav och behov integreras. Dessutom är de flesta byggnader skräddarsydda produkter, och till skillnad från andra industriprodukter tillverkas de vanligtvis inte i stora serier.

Min forskning fokuserade ursprungligen på användningen av simuleringsverktyg för byggnaders prestanda vid byggnadsutformning. Detta utvidgades till att omfatta övervakning av byggnadens prestanda i den faktiska vardagen, vilket sedan möjliggör kritisk reflektion över giltigheten av beräkningsresultat och deras betydelse i praktiken för byggnadsdesign och byggnadsdrift. Detta ledde i sin tur till ett bredare intresse för begreppet byggnadsprestanda och andra aspekter som belysning, akustik och ventilation.

Framtida utmaningar handlar om att integrera verktyg för analys av byggnaders prestanda med nya digitala designverktyg, som till exempel byggnadsinformationsmodeller (BIM). Det finns också ett behov av att hantera prestandagapet mellan simuleringsverktygens förutsägelser och mätningarna från verkliga byggnader. Vårt arbete drivs av det akuta behovet av att stödja energiomställningen, anpassa byggnader till ett förändrat klimat och förändrade användningsmönster samt att upprätthålla välbefinnande och hälsa hos de boende. Att kvantifiera byggnaders prestanda, både under konstruktion och drift, är avgörande för att säkerställa att framtida byggnader är lämpliga för sina ändamål.

Luft, lungor och smittspridning

Mitt forskningsområde är aerosolteknologi, vilket i allt väsentligt handlar om luften och om de föroreningar, mikroorganismer och andra partiklar som den innehåller. Luft kan tyckas vara ett tämligen tunt ämne att studera, men få företeelser har större betydelse för vår hälsa och miljö. Miljontals människor dör varje år i förtid därför att de andats in smutsig luft i sin bostad, i förorenade städer eller vid rökiga och dammiga arbetsplatser. Kunskap om luften med dess partiklar, som vi alltså vetenskapligt benämner aerosol, är också helt central för att förstå processer i atmosfären och därmed både väderprognoser och klimatmodeller. Aerosol har dessutom stor betydelse inom vitt skilda tekniska områden såsom läkemedelsinhalation, ytbehandling, förbränningsprocesser, renrumsteknik, jordbrukssprayning, brandbekämpning och syntes av nya material.

Inom aerosolforskning har jag särskilt kommit att intressera mig för medicinska tillämpningar av inandade partiklar. Bland annat har jag tillsammans med mina kollegor studerat hur luftföroreningar tas upp i lungorna. Vi har observerat avsevärda skillnader mellan olika individer, särskilt när det finns någon form av skada på lungorna. Baserat på resultaten har vi utvecklat en helt ny teknik för att med hjälp av aerosolpartiklar detektera förändringar djupt ner i lungan. Sådana förändringar kan vara ett tidigt tecken på lungsjukdom, men är mycket svåra att upptäcka med nu tillgänglig medicinsk diagnosteknik.

Ett huvudspår i min forskning har också varit mikroorganismers transport via luft. Exempelvis har vi kartlagt hur några av våra vanligaste infektionssjukdomar överförs när vi andas. Mer kunskap om hur smitta sprids är helt avgörande för att minska risken för enkla förkylningar såväl som förödande pandemier.

Utan en tanke på luftens alla föroreningar tog jag mitt första andetag i Ängelholm år 1978. Efter uppväxt i Malmö, värnplik i Umeå och en period som volontär i anglikanska kyrkan i London kom jag 1999 till Lund för att läsa teknisk fysik. Tio år senare disputerade jag med en avhandling om hur luftföroreningar tas upp i lungan. Forskningsämnet fångade mig och jag fortsatte därför som postdoktor vid McGill University i Kanada och Aarhus universitet i Danmark. År 2013 fick jag en lektorstjänst vid LTH och blev i januari 2024 befördrad till professor.

Jag bor i Lund tillsammans med min fru Rebecka och våra fyra barn Elias, Simon, Samuel och Miriam.

Nya bättre material med nanoteknik

Jag föddes 1983 i Malmö, en stad mitt himmelsblå hjärta klappar varmt för och där jag fortfarande bor. 2003 hoppade jag på den helt nya tvärvetenskapliga civilingenjörsutbildningen teknisk nanovetenskap på LTH, från vilken jag tog min examen 2007. Jag disputerade 2011 i fysik, också vid LTH. Året därpå började jag bygga upp min egen forskargrupp, som sedan dess arbetar med att ta fram nya typer av material baserade på nanopartiklar, och i december 2023 blev jag professor i materialfysik. Mellan åren 2014 och 2024 har jag haft olika roller inom det strategiska forskningsområdet NanoLund, bland annat som ansvarig för utåtriktad verksamhet, och de senare åren som ställföreträdande föreståndare.

Vi lever i en tid då det står klart för oss att våra resurser inte är oändliga, samtidigt som vi brottas med många andra samhällsutmaningar. Genom historien har vi förlitat oss på olika typer av material för att driva utvecklingen framåt, vilket har lett till fantastiska innovationer men också till ett slöseri med jordens resurser. I min forskning försöker jag ta fram nya typer av hållbara material med egenskaper som kan användas för den gröna omställningen, såsom nya material för elbilmotorer, vindkraftverk eller katalysatorer. Genom att bygga materialen av mindre beståndsdelar, så kallade nanopartiklar, kan man ge välkända material helt nya egenskaper. De här egenskaperna uppstår eftersom material med nanodimensioner, det vill säga en miljarddels meter, beter sig på ett annat sätt än samma material i större storleksskala. Man kan likna det vid att det periodiska systemet med alla våra grundämnen plötsligt skulle få en ny dimension av utforskade egenskaper. Målet med min forskning är att ta fram hållbara material med nya egenskaper och förstå hur dessa egenskaper påverkar materialets prestanda i olika tillämpningsområden, för att på sikt optimera de här egenskaperna så att våra resurser kan användas på ett smartare sätt.

Konsten i det sociala fältet

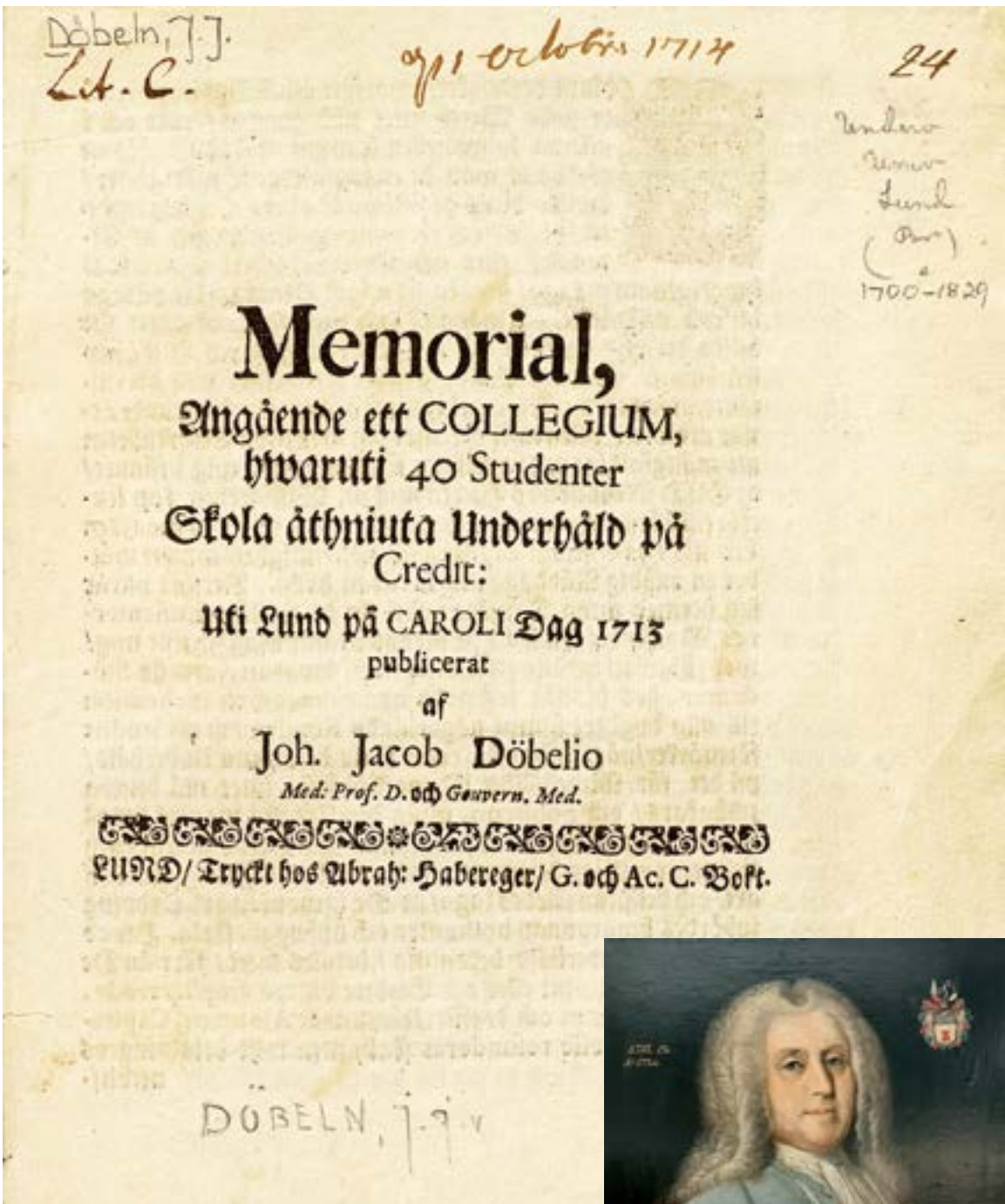
Djupt rotad i en konstnärlig praktik som bildkonstnär, ligger min forskning inom området socialt engagerad konst, där de relationella interaktionerna och ett dialogiskt förhållningssätt till konstskapande är kärnan i den konstnärliga processen.

I en socialt engagerad konstpraktik blir utvecklingen i relationen mellan konstnären och en community eller med olika individer, eller utbytet av idéer och berättelser, ofta ett bärande inslag i de färdiga konstverken, och jag är intresserad av ett tvärvetenskapligt fält mellan pedagogik, konst och samhällsengagemang. Arbetet utgör ett långsiktigt engagemang för människor och platser och har ett visuellt förhållningssätt som ligger nära det att dokumentärt arbeta med övervägande text, ljud, video, installation och foto. Jag genomför för närvarande ett storskaligt globalt forskningsprojekt i samarbete med curatören Sue Bell Yank, baserad i Los Angeles, om samhällsengagemang och sociala praktiker, som kommer att resultera i en bok som undersöker utvecklingen av socialt engagerad konstpraktik, eller social praktik, så som den existerar i vårt nuvarande globala kulturella sammanhang – efter MeToo, Black Lives Matter och Trumps presidentskap i USA, och bland en stigande våg av fascism och anti-invandrarsentiment globalt, allt mot bakgrund av en global pandemi, krig och klimatkris. Boken är avsedd för både utövare och uppdragsgivande institutioner, för att kontextualisera hur och varför nu verksamma konstnärer närmar sig en praktik som omfattar ett engagemang i dialogisk forskning, relationsbyggande, gemenskapssamskapande och social och politisk transformation och för att på ett meningsfullt sätt undersöka vilken roll social konstpraktik spelar i dagens värld.

Jag är född i Randers i Danmark 1977. År 2008 tog jag min masterexamen i fri konst vid Lunds universitet efter studier både vid Konsthögskolan i Malmö vid Lunds universitet och i Glasgow. Jag jobbar som professionell internationell konstnär med inriktning på rörliga medier och fotografi i det sociala fältet. Mellan 2010 och 2019 har jag utvecklat och ansvarat för masterprogrammet Critical & Pedagogical Studies vid Konsthögskolan i Malmö, ett gränsöverskridande program som innefattar konstnärlig praktik, pedagogik och kritiska studier. År 2014 blev jag lektor i fri konst och under 2021 prefekt för Konsthögskolan i Malmö. Sommaren 2023 utsågs jag till professor i fri konst vid Lund universitet.

Jag bor i Köpenhamn med min partner och mitt barn.

Titelbladet till Döbelius memorial om inrättandet av ett studentkollegium från 1713. Bildkälla: Kungliga biblioteket. Infällt: akademiritmästare Carl Mörths porträtt av Johan Jacob Döbelius från 1726. Bildkälla: Lunds universitets konstsamling, foto: artikelförfattaren

”Ett Collegium, hwaruti Fyratijo Studenter [...] några åhr på Credit skola bekomma Underhåld”

– OM ETT FRAMSYNT INITIATIV AV EN 350-ÅRSJUBILERANDE MEDICINPROFESSOR

Lunds universitet har i år firat 350-årsminnet av sin mest utbildade professors födelse.¹ Vi talar om mannen som i över hundra år prytt otaliga flaskor och burkar med Ramlösa mineralvatten: Johan Jacob Döbelius, professor i medicin från 1710 till sin död 1743.² Upptäckten – eller snarast lanseringen – av Ramlösa hälsobrunn torde i dag vara något som Döbelius är mer känd för än sina insatser som akademisk lärare och forskare; det är också långt ifrån hans enda insats som entreprenör. Skall man tro artikeln om Döbelius i *Svenskt biografiskt lexikon* så var denne medicinare rentav ”icke minst en praktiskt verksam, initiativrik organisatör”. Och även om vissa av de projekt han gav sig in i – som Ramlösa – hade koppling till hans yrkesroll som läkare så gällde detta långtifrån allt. Exempelvis drev han under tidigt 1700-tal en klädesmanufaktur i Malmö som framgångsrikt levererade uniformspersedlar till de skånska kavalleriregementena.

Även sedan Döbelius 1710 knutits till universitetet fortsatte han att verka som organisatör, såväl inom

frågor med koppling till hans professur (som att få fram medel till en anatomisk teater i Kungshuset³) som till universitetet i stort (som en understöds-kassa för avlidna professorers änkor och barn⁴). Vissa av dessa projekt realiserades redan i hans livstid; andra blev verklighet först efter hans död; så exempelvis inrättandet av ett universitetssjukhus för att ge de medicine studerande klinisk erfarenhet. Det tillkom först 1768, ett kvartssekel efter Döbelius död.⁵ Och än längre tid skulle det ta för ett annat förslag att bli verklighet: idén om ett ”studentkollegium”.

TUNN SKRIFT OM AMBITIÖST PROJEKT

Vår främsta källa till detta projekt är det ”memorial” som Döbelius år 1713 lät publicera ”på Caroli dag”, alltså Karl dagen den 28 januari.⁶ Datumvalet var ingen slump: det var inte bara kungens namnsdag; det var också universitetets årsdag, och sedan 1688 i regel dagen för en av de återkommande stora festligheterna vid lärosätet: det årliga rektorsskiftet. Just 1713 var denna dag dock mycket annorlunda mot vanligt (mer härom nedan) men valet kan hur som helst ses som ett sätt för Döbelius att markera att han ville framföra något av vikt för universitetet.

Till det yttre är memorialet dock en anspråklös skrift: endast ett dubbelvikt ark med framsida och tre sidor löptext; av den senare ägnas därtill frustrerande mycket

1. Artikeln utgör en bearbetning av ett föredrag som förf höll vid ett jubileumsseminarium om Döbelius på Forum Medicum den 25 mars i år, arrangerat av Nils Hansson (Heinrich Heine Universität Düsseldorf) och David Dunér (Lunds universitet). Jag var vid tidpunkten inte medveten om att Döbelius kollegieplaner tidigare behandlats av Krister Gierow i uppsatsen ”J.J. von Döbelns ’Collegium studiosorum’ och ’Bibliotheca Döbeliana’” i *Sydsvenska medicinhistoriska sällskapets årsskrift 1974* (Lund 1974), s 8–18. Efter tips härom från David Dunér har dock även denna skrift kunnat beaktas i artikelversionen.
2. För grundläggande biografiska uppgifter om Döbelius hänvisas generellt till Ernst von Döbelns och Bengt Hildebrands artikel i *Svenskt biografiskt lexikon*, bd 11 (Stockholm 1945), s 728ff samt uppgifterna i Martin Weibull & Elof Tegnér: *Lunds universitets historia 1668-1868*, (Lund 1868), bd 2, s 144

3. Håkan Westling: *Medicinska fakulteten vid Lunds universitet 1668–2003* (Lund 2003), s 17.
4. von Döbeln & Hildebrand 1949, s 730.
5. Om Döbelius arbete för ett sjukhus, se Alfred Flaum: *Lasarettet i Lund 1768–1968* (Lund 1968), s 25ff.
6. Johan Jacob Döbelius: *Memorial Angående ett COLLEGIUM Hwaruti 40 Studenter Skola åtnhiuta Underhåld på Credit: Uti Lund på CAROLI Dag 1713 publicerat* (Lund 1713). Skriften finns tillgänglig digitalt via KB/Libris. P g a skriftens ringa omfång lämnas inga sidhänvisningar när den citeras.

åt diverse fluffig retorik. Det kärnbudskap som går att vaska fram hittar man i huvudsak i denna långa mening:

Derföre yttrar jag hermed mina Tanckar: Att för de Fattige Studenternes Myckenhet skull / I HERrans Namn jag föresat mig / med tiden inrätta ett Collegium, hwaruti Fyratijo Studenter, hos hwilka jag goda naturalia, och en inclination till alla dygder / sampt någorlunda Fundament uti Studiis förmärcker / några åhr på Credit skola bekomma Underhåld / på det för MedellöBhet sådane Subjecta inet må bliifwa tillbakars / och publicum mista den Tienst / man af deras Gåfwor kunde hafwa at förwänta.

Det Döbelius pläderar för här är alltså på en gång en hjälpinsats för behövande enskilda studenter och en samhällsinvestering inför framtiden. Det konkreta målet är att samla in medel tillräckliga för att kunna erbjuda boende, betjäning och kosthåll⁷ åt 40 studenter. Dessa tjänster skall vara gratis under studietiden och återbetalas först när de tidigare studenterna "till någon Lägenhet eller och Embete bliifwa employerade"; alltså först då de fått arbete eller annan inkomst. Även då skall återbetalningen dock vara räntefri med ett undantag: den som slarvar med betalningen skall åläggas 6 % ränta.

Vid urvalet av boende på kollegiet framhåller Döbelius att inget avseende skall göras på "af hwad Ort någon kommer / eller hwad Studium i synnerhet han ärnat at slå sig till / utan allenast om des goda Grund in humanioribus, och at den förer et sådant conduite, at man otwifwelaktigt kan göra Stat af des Tienst till Allmänna bästas underhållande och befordrande." Platserna vid kollegiet skulle alltså utdelas på strikt meritokratiska grunder: studiebegåvning och uppförande.⁸

DÖBELIUS FÖRSLAG KONTRA TIDIGARE STIPENDIEVÄSENDE

Döbelius planer framstår i allo som sympatiska, men slog de männe in en redan öppen dörr? Vikten av att

-
7. Mat nämns ej explicit i memorialet, men antyds i formuleringen "underhåll". Även Gierow 1974, s 11, gör tolkningen att mat var tänkt att ingå.
 8. Ett smärre undantag fanns dock: vid i övrigt lika meriter skulle företräde ges för ättlingar till dem som donerat medel till kollegiets inrättande.

på olika sätt stötta fattiga men begåvade studenter var nämligen ingen ny tanke – tvärtom var den lika gammal som universitetet självt. Redan en av lärosätets tillskyndare, biskop Peder Winstrup, framhöll detta i ett synodalt inför Lunds stifts prästerskap i maj 1668, bara månader efter universitetets invigning. Winstrup talar här om vikten av att det finns dels "ett fritt, offentligt och gemensamt bord, allmänt kallat komunitet, för fattiga studenter och elever", dels "stipendier [...] för studenter i behov".⁹

De båda ting Winstrup här nämner – komunitet (fri matservering) och stipendier – förutsattes också redan i de planer som 1666 dragits upp för det nya lärosätet. Man räknade med 60 kontantstipendier och 60 komunitetsplatser – ambitiöst i beaktande av att den första studentkullen kom att bli 80 personer! Som mycket annat inom det nya universitetets ekonomi såg saker dock bättre ut på papperet än i verkligheten; detta då många av de förutsatta inkomsterna aldrig eller högst oregelbundet materialiserades. Först 1672 kunde totalt 50 stipendier börja utbetalas på ett mer organiserat sätt. I brist på kontanter fick de dock utgå i form av spannmål.¹⁰ Först efter skånska kriget och universitetets återupprättande på 1682 fick man mer regelbundna kontantintäkter till stipendier: de så kallade vaxljusmedlen från stiftets församlingar.¹¹ På 1690-talet kunde man därför årligen dela ut 12 dubbla stipendier (80 daler) och 72 enkla (40 daler); de senare inkluderade dock även de naturastipendier som bestod av gratis mat på den andra inrättning Winstrup talat om: komuniteten.

Även denna matbespisning hade alltså förutsatts redan från starten men i praktiken inte etablerats då, bland annat då det spannmål som varit avsett härtill i stället fått delas ut som stipendier. Först med vaxljusmedlen frigjordes universitetets naturaintäkter

9. Peder Winstrup: *Oratio synodica de academiis in genere, & præcipue de nova Gothorum Academia Carolina ac Londinensi in Ducatu Scaniae* (Lund 1668), opag (i det digitaliserade exemplar som finns i Alvin har sidan dock det handskrivna numret 192).

10. Jerker Rosén: *Lunds universitets historia – I. 1668–1709* (Lund 1968), s 271ff.

11. Dessa medel hade gått till att bekosta vaxljus på altarna i stiftets kyrkor. Med övergången till svensk kyrkoordning försvann detta bruk, och biskop Canutus Hann utverkade att medlen i stället tillföll universitetet.

så att dessa kunde gå till en kommunitet, vilken blev verklighet 1683. Inrättningen betjänade 48 studenter, nära en tredjedel av den dåvarande populationen.¹² Sammantaget har man räknat ut att åren 1688/89 hade runt 75 % av lundastudenterna (vars antal då aldrig översteg 200) antingen kontantstipendier eller plats vid kommuniteten.¹³ Så fanns det då verkligen behov av att, som Döbelius föreslog, ovanpå detta även inrätta ett för studenten gratis boende för ytterligare 40 behövande studerande?

Svaret är ja, ty även här rådde en besvärande diskrepans mellan karta och verklighet. Ett exempel var att universitetets allmänt skrallade ekonomi ledde till att stipendierna ofta gavs till helt andra än studenter. De kunde i stället gå till att avlöna musikerna vid universitetets högtider, fakulteternas notarier och amanuenserna vid universitetsbiblioteket. Ja, även kostnaden för bläck och papper till konsistoriets protokoll nallades periodvis ur stipendiekassan!¹⁴ Till detta kom att universitetet hade notoriskt svårt att få in de olika intäkter – såväl kontanta som in natura – man hade rätt till. Stundom fick stipendiaterna själva åka och på plats kvittera ut dessa hos någon bonde eller i kyrkan i hemförsamlingen.¹⁵ Andra gånger kunde de få nöja sig med ett skriftligt tillgodohavande och hoppet om en senare utbetalning.¹⁶

Saken blev förstås inte bättre med Stora nordiska krigets utbrott; särskilt inte sedan dansk trupp i november 1709 landstigit i Skåne. Redan i december intog en dansk styrka Lund och lade därvid beslag på universitetets spannmål. Först efter slaget vid Helsingborg året därpå började danskarna utrymma Skåne, men då inkvarterades i gengäld stora mängder sårade svenska soldater i Lund, inklusive hos professorerna. I januari 1711 beordrades universitetet så att stå för inkvarteringen av ett fjärdedels kavalleriregemente

och som lök på laxen härjades Lund samma år av en stadsbrand.¹⁷

Det säger sig självt att universitetet under dessa omständigheter drev sin verksamhet på sparlåga med ständigt evakueringshot över sig. Härtill kom inre oreda med en räntmästare (economichef) som avsattes, efterlämnande en kaotisk ekonomi (en röra som Döbelius i sinom tid skulle få försöka reda upp när han för första gången blev rektor 1717).¹⁸ För stipendie- och kommunitetsväsendet medförde kriget att inga stipendier alls delades ut höstterminen 1711, och att utbetalningarna våren 1712 endast blev möjliga genom internlån ur andra kassor samt genom ett lån på 300 daler silvermynt från just Döbelius. Denne förskotterade även under läsåret 1711/12 medel till kommuniteten (som varit stängd i nära ett år 1709–1710). Och hösten 1712 var det åter slut på stipendiemedel; dessa stipendier utbetalades retroaktivt först i november 1713, och även då endast tack vare lån från Döbelius.¹⁹ Ovanpå detta kom så den händelse som lakoniskt noterats sist i konsistoriets protokoll av den 8 december 1712: "Nu var pesten redan begynt i Lund".²⁰ Resultatet blev att universitet stängde ned helt och inte öppnade igen förrän i början av höstterminen 1713.²¹ Och därav alltså att inget rektorsskifte ägde rum i januari 1713 då Döbelius publicerade sitt memorial.

Så med andra ord: i praktiken fanns stora behov av ytterligare stöd till fattiga studenter, och Döbelius var en som personligen inte bara själv visste detta utan som redan tidigare, genom sin egen privatförmögenhet, även försökt avhjälpa situationen. Studenterna hade med andra ord anledning att vara tacksamma över Döbelius tidigare merkantila framgångar som uniformstillverkare; framgångar han å andra sidan troligen inte haft om det inte varit krig...

12. Rörande kommunitetens historia generellt hänvisas dels till Rosén, s 272ff & 278, dels till artikelförf:s kapitel härom i Fredrik Tersmeden & K Arne Blom (red): *Bott i Lund – Från vindskupa och logement till lägenhet: lundensiskt studentboende igår & idag & imorgon* (Lund 2011).

13. Rosén 1968, s 290f.

14. Weibull & Tegnér 1868, bd 1, s 71, Rosén 1968, s 283.

15. Rosén 1968, s 286 & 289.

16. Rosén 1986, s 290.

17. Gösta Johannesson: *Lunds universitets historia – II. 1710–1789* (Lund 1982), s 12ff

18. Johannesson 1982, s 13; Weibull & Tegnér 1868, bd 2, s 439.

19. Johannesson 1982, s 412 & 417.

20. Lunds universitetsarkiv (LUA): Kansliets arkiv 1666–1930/31, vol A 1:13 (Consistorii majoris renoverade protokoll 1708–1711).

21. Johannesson 1982, s 13, Weibull & Tegnér 1868, bd 1, s 151.

FRÅN TOMTKÖP TILL HOPP OM KUNGLIGT STÖD

Att publicera en liten skrift är dock en sak; att inrätta ett boende för 40 personer något annat. Så hur gick det med kollegiet i praktiken? Som redan framgått var detta ett av de projekt där entreprenören Döbelius inte nådde hela vägen fram. Därmed dock inte sagt att allt stannade på papperet. Även om Döbelius skrift främst var en maning till andra att skänka bidrag till hans projekt så föregick han själv med ett gott exempel i denna utfästelse:

Emedlertid och så länge ingen annan tillgång är / will i GUDz Namn jag i åhr, till en begynnelse på Collegii wagnar till Tijo Studenter giöra ett ljetet Förskott / nembl: till hwar 40 daler S:mt / till deß man mehr förmår / hwaraf 30 dal: uti penningar bethales / och för resten en Kammare med des tillbehör effter wahnligheten anskaffes.

Döbelius var alltså här liksom tidigare beredd att gå in med egna medel. Vi vet också att han några år senare uppgav sig ha inköpt ett hus för ändamålet.²² Troligen handlar det om den fastighet väster om dåvarande akademiträdgården (dagens universitetsplats) med tomtnummer 21 som vi vet att Döbelius inköpte år 1714.²³ Utöver att hysa själva kollegiet kan fastighetsköpet också ha haft ett annat syfte i form av att ge ytterligare intäkter; detta då det till tomterna i innerstaden också ofta hörde jordbruksmark utanför stadsvallen. Att Döbelius även tittade på sådana inkomstmöjligheter vet vi tack vare en uppgift (troligen ur Lunds rådstuvurätts handlingar) som förmedlats av den flitige personhistorikern Carl Sjöström. Enligt denna skall Döbelius den 12 oktober 1713 (alltså kort efter att universitet återöppnat efter pesten) "uppå collegii studiosorum wagnar" begärt "uppbud på ett åkerstycke i Smörlyckan 'af 10 tunnor korns utsäde' som bemålta collegium köpt af postmästare Kråka för 150 s s:mt". Vidare har Sjöström funnit att Döbelius och kollegiet 1714 och 1715 lånade ut pengar till olika borgare i

22. Gierow 1974, s 13.

23. Johannesson 1982, s 101; Johannesson nämner detta husköp utan att säga något närmare om syftet, men utifrån uppgifterna i Döbelius eget memorial och hos Gierow 1974 framstår det osannolikt att det skulle ha varit för något annat ändamål än kollegiet. Egen bostad hade Döbelius redan i det s k Krognoshuset vid nuvarande Mårtenstorget.

Lund i utbyte mot inteckningar i jordbruksmark.²⁴

Det inflöt faktiskt även en del privata donationer till kollegiet, inte minst från välbärgade personer i Göteborg som Döbelius kände sedan sin tid som provinsialläkare där. Bidragen var dock otillräckliga, och när Carl XII 1716 slog sig ned i Lund såg Döbelius i stället chansen att vinna denne inte bara för sitt projekt utan även för en kompletterande finansieringsplan. Anropande monarkens "barmhertighet" skrev Döbelius till denne och föreslog att universitetet även skulle kunna ta ut diverse avgifter av nyinskrivna studenter, av nyordnade präster och i samband med utfärdandet av olika tjänstefullmakter, vilka skulle gå till kollegiet.²⁵

Utsnitt ur Casper Espmans lundakarta från 1783. Byggnaden markerad med H är Kungshuset. Alldeles nordväst därom ligger tomt 21 vilken Döbelius inköpte 1714, troligen för sitt planerade collegium. Bildkälla: Brandförsäkringsverkets stiftelse för bebyggelsehistorisk forskning.

24. Carl Sjöström: *Skånska nationen före afdelningarnes tid (1682–1832) – Biografiska och genealogiska anteckningar jemte historik* (Lund 1897), s 16. Sjöström verkar inte ha varit bekant med Döbelius memorial och har därför inte riktigt rätt förstått vad som avsågs med detta "collegium studiosorum". Han har därför snarare än som ett konkret boende tolkat det hela som mer av en ideell organisation och ser det hela som ett tidigt embryo till en "studentkår".

25. Gierow 1974, s 13 & 15, Weibull & Tegnér 1868, bd 1, s 210.

Kung Carl valde att remittera Döbelius förslag till konsistoriet. Här mötte det hätskt motstånd, inte minst från professorn i österländska språk, Bonde Humerus.²⁶ Han vände sig dels mot själva tanken att ge stöd som senare skulle återbetalas – något han betecknade som "åcker" – men även mot den föreslagna finansieringen genom påläggandet av avgifter; något som han menade skulle göra att studenterna "aldeles blifwe skrämde ifrån denna Orten". Med andra ord: den välgörenhet som skulle idkas mot studenter borde bestå av rena allmosor, inte bygga på lån eller avgifter. Med dessa synpunkter gick frågan åter till kungen. Vilket hade kunnat vara bra för Döbelius då det finns många bevis på att kungen uppskattade och gynnade denne – inte minst i form av att han 1717 adlades von Döbeln. Just i denna fråga synes kungen dock ha varit mindre engagerad, och därmed dog den.²⁷ 1718, samma år som kung Carl lämnade Lund, sålde Döbelius sin nyförvärvade tomt.²⁸

FÖRE SIN TID?

I och med historiens snöpliga slut kan Döbelius memorial för eftervärlden framstå som endast ett kuriosum. I mitt tycke har det dock definitivt sitt intresse i det att det rymmer tankar och idéer som pekar långt framåt.

En av dessa är Döbelius strikt meritokratiska syn på vilka som skulle få plats på kollegiet. Denna kan ställas mot de principer som vid tiden gällde för universitetets ordinarie stipendieutdelningar. Här sökte man fördela medlen proportionerligt utifrån fakultets- och nationstillhörighet, och särskilt vad beträffar det senare blev det inte sällan ett renodlat kattrakande, där de professorer som också var nationsinspektorer så långt som möjligt sökte gynna sina egna nationsmedlemmar.²⁹

En annan, åtminstone för Lund, helt ny tanke är själva idén om ett boende inrättat speciellt och enkom för studenter. Fenomenet var vid tiden förvisso inte okänt internationellt; man kan exempelvis jämföra med de engelska universitetens "colleges". Även på

närmare håll, i en stad där Döbelius själv bedrivit delar av sina universitetsstudier, fanns dock en förebild: *Collegium Regiæ* eller "Regensen" i Köpenhamn, ett studentboende benämnt just "kollegium" som hade uppförts i början av 1600-talet som komplement till en ännu äldre kommunitet, inrättad av Frederik II redan 1569.³⁰ I Lund hade något liknande däremot veterligen inte tidigare påtänkts. Här löstes studenternas bostadsfråga helt genom att dessa hyrde in sig som inneboende, ofta hos professorerna. Ja, i Lund skulle de första särskilda – och därtill subventionerade – studentbostäderna dröja mer än ett sekel efter Döbelius död. De blev verklighet först med de stipendiatrum som 1851 inrättades i Akademiska Föreningens då helt nya byggnad och sedan, på 1890-talet och framåt, genom inrättandet av olika donationsfinansierade studenthem; institutioner som dock endast förmådde att betjäna en mycket mindre andel av den tidens studentpopulation än vad Döbelius kollegium skulle ha gjort på 1710-talet.³¹

Den tredje och sista nya tanken i Döbelius plan är idén att det fria boendet under studietiden inte skulle vara en gåva utan ett lån med återbetalningskrav (om än utifrån betalningsförmåga) – något man kan hävda blev verklighet i Lund (och Sverige i stort) först med de statliga studiemedlen på 1960-talet.

Döbelius idé om ett studentkollegium var alltså på många sätt före sin tid – men hade oturen att läggas fram vid en tid då det visserligen var högst behövligt men å andra sidan, till följd av krig, pest och allmän dyrtid, omöjligare än någonsin att genomföra.

Fredrik Tersmeden

Fil dr h c, arkivarie vid Universitetsarkivet

26. Humerus hade fö varit den rektor som borde ha avgått vid Karldagen 1713; Under omständigheterna satt han dock kvar ett år till.

27. Gierow 1974, s 13f.

28. Johannesson 1982, s 101.

29. Rosén 1968, s 291ff.

30. "Regensens Historie" på Regensens hemsida (<https://www.regensen.dk>; läst 2024-09-08).

31. Rörande lundastudenternas boende i äldre tid hänvisas generellt till Tersmeden & Blom 2011.

Program

1. Johann Sebastian Bach: *Bourée ur orkestersvit nr 3 BWV 1068*
2. Tal av Rector Magnificus, professor Erik Renström
3. Teologiska fakultetens dekanus, docent Alexander Maurits, presenterar Ulrich Schmiedel
Juridiska fakultetens dekanus, professor Henrik Wenander, presenterar Martin Sunnqvist
Medicinska fakultetens dekanus, professor Maria Björkqvist, presenterar Lennart Greiff, Johan Nilsson och Filipe Pereira
Humanistiska fakultetens dekanus, docent Anamaria Dutceac Segesten, presenterar Lisa Hellman, Mona Holmqvist, Katarina Lundin och Katarina Mårtensson
Samhällsvetenskapliga fakultetens dekanus, professor Agnes Andersson, presenterar Helena Sandberg
Ekonomiska fakultetens prodekanus, docent Andreas Inghammar, presenterar Jonas Helgertz, Daniel Hjorth, Dan Kärreman och Sverre Spoelstra
Naturvetenskapliga fakultetens dekanus, professor Per Persson, presenterar Cecilia Akselsson, Martin Berggren, Philipp Birken, Charlie Cornwallis, David Hobbs, Caroline Isaksson, Kristina Juter, Ali Mansourian och Jesper Wallentin
Tekniska fakultetens dekanus, professor Annika Olsson, presenterar Martin Andersson, Pieter de Wilde, Jakob Löndahl och Maria Messing
Konstnärliga fakultetens dekanus, docent Santino Resic, presenterar Maj Hasager
Rektor installerar de nya professorerna
4. Anonymus: *Gaudeamus Igitur*
5. Installationsföreläsning av professor Helena Sandberg
6. Jacques-Francois Gallay: *Twelve Grand Caprices, Op. 32, No. 9*
7. Tal av Lunds universitets studentkårers ordförande filosofi master Mia Huovilainen
8. Tal till Lunds studenter av professor Martin Andersson
9. Johann Sebastian Bach: *Bourée ur orkestersvit nr 3 BWV 1068*

Musiker och sångare från Akademiska kapellet och Lunds Akademiska kör vid Odeum under ledning av director musices Patrik Andersson och director cantorum Cecilia Martin-Löf samt solist Samantha Duhe Jones.

Efter installationen är samtliga närvarande välkomna att inta förfriskningar i Pelarsalen i Universitetshuset.